

İŞKENCEDEN SAĞ KURTULANLAR İÇİN REHBER

Ulusal Baskı

*İşkenceden Sağ Kurtulanlar için
Birleşik Krallık'ta mevcut
Destek ve Olanaklar,
ve Tazminat elde edebilme
imkânları hakkında Bilgiler*

BÖLÜM I
SOSYAL VE TIBBÎ REFAH HAKKINDA
BİLGİLENDİRME

1. İŞKENCE MAĞDURLARI İÇİN GENEL TAVSİYELER.....	1
İşkence.....	1
İltica hakkı arayanlar	2
Ülke dışında işkenceye uğrayan Britanya'lılar	2
Psikoloji	3
Cinsel ve ırza tecavüze uğrayanlar	5
İşkenceden sağ kurtulanların aile ve akrabaları.....	7
İşkenceden sağ kurtulanlara ve ailelerine yönelik özel tıbbî bakım	9
2. BİRLEŞİK KRALLIK'TAKİ SOSYAL YARDIM VE SAĞLIK HİZMETLERİ İLE İLGİLİ KULLANIŞLI BİLGİLER	10
İşkenceden sağ kurtulanlar için sosyal yardım ve destek	10
Birleşik Krallık'ta sağlık hizmetlerine erişim	11
Yerel doktorlar (Genel Pratisyenler – kısa adıyla GP'ler)	11
Randevu almadan gidilebilen klinikler (merkezler) (Walk-in Clinics)	12
Ulusal Sağlık Hizmeti Direkt (NHS Direkt).....	12
Tercümanlar	13
İlâçlar	13
İlâç ücretleri ve hastaneye gidiş-gelişler	14
Uyuşturucu ve alkollü içki kullanımı.....	14
Gizlilik.....	15
Yasal bir davayı desteklemede kullanılan tıbbî bulgular	15
Sosyal Refah danışma merkezleri.....	17
3. İŞKENCEDEN SAĞ KURTULAN VE YAŞAMLARINI SÜRGÜNDE YENİDEN KURMAYA ÇALIŞANLAR İÇİN BİLGİLER	18
Aile fertlerinin ve akrabaların izlerini araştırıp bulma	18
İrkçi Tâciz.....	18
Tek başına olan çocuklar.....	20
İnternete Erişim	22

BÖLÜM II

İŞKENCE İÇİN TAZMİNATLA İLİNTİLİ BİLGİLENDİRME

1. İŞKENCE NEDİR? 23
2. İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT NEDİR? 24
3. HAKSIZLIKLARIN DÜZELTİLMESİNİ ARARKEN:
AKLINIZDA OLMASI GEREKEN HUSUSLAR25
4. NE TÜR YASAL ÇARELER EVCUTTUR?.....27
5. BİRLEŞİK KRALLIK'TA NEREYE DANIŞABİLİRSİNİZ? .. 35
6. BAŞKA KİMLER YARDIM VEREBİLİR? 38

BÖLÜM III

DESTEK, BİLGİLENDİRME VE DANIŞMA HİZMETLERİNİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

1. GENEL BİLGİLENDİRME 46
2. DOĞU İNGİLTERE 50
3. EAST (DOĞU) MIDLANDS 51
4. LONDRA 53
5. KUZEY DOĞU İNGİLTERE..... 56
6. KUZEY BATI İNGİLTERE 58
7. KUZEY İRLANDA 61
8. İSKOÇYA 61
9. GÜNEY İNGİLTERE 63
10. GÜNEY BATI İNGİLTERE..... 66
11. GALLER 67
12. WEST (BATI) MIDLANDS 69
13. YORKSHIRE & HUMBERSIDE..... 70

BÖLÜM I
SOSYAL VE TIBBÎ REFAH HAKKINDA
BİLGİLENDİRME

1. İŞKENCEYE UĞRAMIŞ OLANLAR İÇİN
GENEL REHBER

İşkence

İşkence bir kamu görevlisi tarafından (örneğin polis veya güvenlik güçleri) veya onlar adına ya da onların izniyle kasten yapılan fiziksel veya ruhsal ağır acı veren eziyettir. Herhangi bir durumda işkence, örneğin kırık kemikler veya çok yavaş iyileşen ve iltihaplanabilen yaralar gibi bedensel sorunlara yol açabilir. Çoğu kez kimseye güvenememe ve güvenli bir ortamda bile yeniden işkence yapılacak düşüncesiyle rahat edememe gibi psikolojik sorunlar yaratır. Fiziksel ve ruhsal kötü etkileri hayat boyu sürebilir. İşkenceye uğramamış olanlara bu belirtiler aşırı veya mantıksız görülse de, bunlar travmaya karşı normal bir tepki olabilir. Bunun daha ayrıntılı tanımlamasını 3'üncü sayfada bulabilirsiniz.

İşkenceye uğrayanlar toplumun herhangi bir kesitinden gelebilir. Örneğin yabancı bir ülkede çalışanlar veya tatil yapanlar. Bir başka grup siyasal baskıya uğramış olanlar, ve bireylere ve toplumlara korku salmak ve sessiz kalmalarını sağlamak için işkenceye maruz bırakılanlar. Diğerleri ise rastgele kendilerini aksi saatte aksi yerde bulup işkenceye uğrayanlar.

İltica hakkı arayanlar

İşkenceden sağ olarak kaçıp kurtulan ve Birleşik Krallık'a sığınanlardan birçoğu bunu kendilerini daha fazla işkenceden korumak için yapmışlardır. Birleşik Krallık'ta ilticaya başvuranlara başlarından geçenleri ve neden ilticaya başvurduklarını anlatmaları için (İngilizce olarak) doldurulmak üzere forma verilecektir. Genellikle yazdıkları hakkında birkaç gün veya hafta içinde görüşmeye çağrılırlar, ancak bu süre bazan daha uzun olabilir. İşkenceden sağ kurtulan kişinin tüm çektiklerine rağmen hakkında karar verme süresi hem çok uzayabilir, hem de varılan karar müspet olmayabilir. İşkenceden sağ kurtulanlar böyle bir kararı kendilerine ileten mektubu alınca veya sonucun ne olacağını beklerken, geri gönderilip yeniden işkenceye uğrayacakları korkusuyla veya kendilerine inanılmadığı için büyük depresyona düşebilir ve hatta intihar arzusuna kapılabilirler. İşkence yapanların bir kısmı işkence yaptıkları kişilere onlara uğradıkları işkenceyi anlattıkları zaman kimsenin inanmayacağını söylediği için, iltica memurunun kendilerine inanmayışı bu iddiayı destekler. Bir ön ret kararının sürecin sadece ilk aşamasını teşkil ettiğini bilmek önemlidir. Böyle bir mektup (veya mektup gönderilen kişinin anlayamadığı herhangi resmi bir mektup) alındığı zaman yapılacak ilk iş derhal yasal danışmana götürüp ne adım atılması gerektiğini görüşmektir. Konut alabilmenizi ve aldığınız para yardımını etkileyebileceği için, olumlu bir yanıt üzerine bile hemen harekete geçmek gereklidir.

Ülke dışında işkenceye uğrayan Britanya'lılar

Dünyanın her yanında işkenceye uğramış Britanya'lıların sayısı çoğunlukla kayıtlara geçmediği için Birleşik Krallık'taki sosyal ve sağlık kurumlarının pek ilgisini

İŞKENCEYE UĞRAMIŞ OLANLAR İÇİN GENEL REHBER

çekmemiştir. Buna ilâveten işkenceden sağ kurtulmuş olanların aile ve yakınlarının, onların nelere katlanmış olduğunu ve işkencenin kalıcı etkilerinin olacağını tam anlamıyla kavramaları güçtür. İşkenceden sağ kurtulanlar olanları unutup yeniden eski yaşantılarına dönmeleri için üzerlerinde sıkça baskı hissederler. Bunu yapabilmek zor ve hatta imkânsız olduğu için de tedirginlik ve ıstırap çekerler. İşkenceden sağ kurtulanlara yönelik hizmetlerin birçoğunun iltica arayanlar için düzenlenmiş olması, işkenceye uğramış Britanya'luların kendilerini toplumdan dışlanmış hissetmelerine neden olabilir.

Psikoloji

İşkenceye uğramış kişilerde psikolojik belirtiler görülmesi olağandır. Belirtilerin geniş bir yelpaze oluşturduğu ve bunlar arasında uyuyamama, erken ve bazen kâbusla veya bağırarak uyanma, hatırlamada veya zihni teksif etmede zorlanma, sinirlilik, devamlı korku ve endişe hisleri, depresyon, hayatın hiçbir yönünden zevk alamama gibi belirtilerin bulunduğu bilinmektedir. Bu belirtiler bazan travma sonrası bunalım hastalığı (post-traumatic stress disorder – PTSD) ve/veya ağır depresyon teşhisi kriterlerine uyar. Bu teşhisler uygulanacak tedavinin ne olacağına karar vermede ve hastalığın gelişim ve süresini tespit etmede yardımcı olabilir, ancak acı çekenlere yardım veya belirtileri tedavi için gerekli değildir.

Bu belirtiler zamanla iyileşebilirse de dikkat gerektirir. İşkenceden sağ kurtulanların yapabileceği en yararlı şey mümkün olduğu kadar normal bir yaşam sürmeye dönmektir. Eski dostlukları canlandırma veya yenilerini kurma, istikrarlı ev hayatı, çalışmayla birlikte yürütülen eğitim ya da sadece eğitimle kurulan düzenli ve amaçlı

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

yaşam veya buna benzer her tür şey yararlıdır. Bunları başarmak kolay olmadığı için zamana ve başkalarının yardımına ihtiyaç vardır. Yerel toplum örgütleri ve göçmen kurumlarının pek çok yardımları olabilir. Başkalarına güvenememe, sinirlilik, ve toplumdan tecrit olma arkadaşlık kurma imkanlarını azaltır. Geri dönüş korkusu ilticaya başvurmuş işkence mağdurlarının istikrarlı ev hayatı kurmalarına engel teşkil edebilir. Hafıza sorunları ve dikkatlerini odaklayamama onların öğrenme yeteneklerini kısıtlayabilir. Hayatlarını kurtaranların bir kısmı başlarından geçmiş olaylardan dolayı o kadar büyük bunalım içindedirler ki yaşamlarını yeniden kurabilmeden âcizdirler ve en erken bir zamanda profesyonel destek almaları için dostlarının yardımlarına ihtiyaçları vardır.

Sinirlilik sorunu, aile bağlarını sekteye uğratıp ev dahilinde cezaî bir suç olan şiddete yol açabileceğinden ötürü, işkence mağdurları için özellikle önem taşır. Birleşik Krallık'taki kültürel değerler ve yasalar gelinen ülkedekinden farklı olabilir. Özellikle eşlere ve çocuklara karşı kullanılan bazı şiddet eylemleri başka ülkelerde kabul edilebilir olsa bile Birleşik Krallık polisi tarafından çok ciddi bir olay olarak ele alınabilir. Ailenin ilk aşamada hep birlikte yerel doktordan (GP) yardım istemesi gerekir. Aynı zamanda okullar ve danışma hizmetleri de yardımcı olabilirler.

Belirtilerin büyük bir kısmı yerel doktorların ve zihinsel sağlık ekiplerinin profesyonel yardımlarından yarar görebilir. İşkenceden sağ kurtulmuş olanlara yardım sağlayabilecek uzman kuruluşlar mevcuttur. Örneğin özellikle Londra'daki İşkence Kurbanlarına Bakım için Tıbbî Kurum'un (Medical Foundation for the Care of

İŞKENCEYE UĞRAMIŞ OLANLAR İÇİN GENEL REHBER

Victims of Torture) işkence kurbanlarına yardımda geniş deneyimi vardır, ancak aşırı derecede ağır durumlar haricinde onların yardımına gerek olmaz. Danışma (gerekirse tercüman aracılığıyla) ile antidepresyon ilâçları belirtilerin birçoğunu yumuşatmaya yardımcı olacaktır. Danışma sırasında başınızdan geçenler, bunların içinizde yarattığı duygular ve günlük yaşantınıza olan etkileri hakkında konuşulur. Farklı danışma metotları vardır ve danışmanla kuracağınız kişisel bağlantı önemlidir. İşkence kurbanı ve/veya diğer aile fertleri danışmadan yarar sağlamıyorsa danışmanı veya duruma yaklaşımı değiştirmede fayda vardır.

İlaçların, özellikle antidepresyon ilâçlarının doktorun verdiği reçeteye göre ve onun denetimi altında alınması gerekir. Eğer hasta ilacın nasıl alınacağını anlamamışsa, muhakkak doktorla görüşmesi şarttır. Bazı haplar, örneğin ağrı kesiciler arasına ve gerektiğinde alınabilir, ancak reçetede belirtilen dozajı aşmamalıdır. Diğer bazı hapların ise etkili olabilmesi için düzgün biçimde alınması gereklidir. Bilhassa antidepresyon haplarının etkili olmaya başlaması için birkaç haftalık süreyle düzenli olarak alınması gerekli olup, ilâç almayı tedavi süresi tamamlanmadan durdurmamak da önemlidir. Dozajda herhangi bir değişiklik ancak doktora danıştıktan sonra yapılmalıdır. (Altta 13'üncü sayfada İlaçlar bölümüne bakınız)

Cinsel ve irza tecavüze uğrayanlar

Bir işkence türü olarak, cinsel tecavüzün failleri hem kadınlar hem de erkekler olabilir. Böylesine aşağılayıcı bir olay hakkında konuşmak diğer işkence türleri hakkında konuşmaktan daha zordur. Sağ kurtulan kişinin acil fiziksel ve ruhsal yardıma gereksinimi olmasına rağmen,

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

özellikle kültürel duyarlılığı bazen onun başına gelenleri anlatmasını zorlaştırır. Yasal danışmanınıza ırza tecavüz olayını ne kadar erken anlatırsanız, olay o kadar daha kolay bir şekilde iltica ve tazminat başvuruza dahil edilir. Özel tedavi ve/veya testler gerekip gerekmediği tavsiyesinde bulunabilmeleri için tıbbî doktorları da haberdar etmek akıllıca bir hareket olur.

Cinsel tecavüze uğrayanlara yardımcı olan çeşitli kurumlar olmasına rağmen sayıları şehirden şehire değişir. Çoğunluğu, ırza tecavüze uğramış olan herkese yardımcı olur. Bir kısmı, özellikle yalnızca kadınları veya yalnızca erkekleri tedavi eder. Bazıları ise özel olarak belirli etnik gruplara bakar ve mağdura kendi ana dilinde yardım sağlar. Yerel doktorların yanısıra göçmen kurumları, toplum örgütleri ve birçok yasal danışmanlar yöredeki yardımcı kaynaklar hakkında bilgi sahibidirler. Gerekli bilgiler kütüphanelerde ve internette de bulunabilir (internete erişim için sayfa 22'ye bakınız).

Birçok büyük hastanelerde, nedeni ne olursa olsun ayırım gözetmeksizin, cinsel sorunlarla ilgili rahatsızlıkları tedavi eden, kısa adıyla GUM (Genito-Urinary Medicine) kliniği diye bilinen ürogenital klinikleri bulunur. Bu kliniklerde çalışanlar cinsel tecavüze uğrayanlara sempatik davranırlar ve gebelik, HIV-AIDS ve cinsel yoldan bulaşan diğer hastalıklar için test yapılmasını sağlamalarının yanı sıra danışma hizmeti de sunarlar. Kliniğe giriş için sizi bir doktorun sevketmiş olması gerekmez. Kliniklerin açık olduğu saatler kadın ve erkekler için farklı olabilir. Bazı klinikler hastanın adının yerine referans numarası kullandığı için her ziyaretinizde kayıtlarınızın bulunabilmesi için randevu kartınızı yanınıza almayı unutmayınız. Klinik binasının dışında 'GUM Kliniği'

İŞKENCEYE UĞRAMIŞ OLANLAR İÇİN GENEL REHBER

diye tabelâ bulunmadığı için yoldan geçenler nereye girdiğinizi bilebilirler diye bir endişeniz olması gerekmez. Gizlilik garantilidir. Hastanın açıkça izni alınmaksızın klinik hiç bir dış kaynağa, hatta hastanın yerel doktoruna (GP) bile bilgi aktarmaz.

Size en yakın **GUM Kliniğinin** ayrıntılarını öğrenmek için telefonla 0845 4647 numaradan NHS direkt'i arayınız.

Irza tecavüz Kriz Merkezleri irza tecavüze veya cinsel kötüye kullanılmaya maruz kalmışlara danışma ve tavsiye hizmeti sunar.

Yerel merkezinizin adresini öğrenmek için 0115 900 3560 numaraya telefon ediniz veya İnternette aşağıdaki adrese bakınız: www.rapecrisis.co.uk/ukgroups.

Kadın Göçmenler Kaynak Projesi (Women's Refugee Resource Project - RWRP) kişisel ve topluma uzanan hizmetler sunar. Özellikle cinsiyetleri yüzünden zulme uğramış kadınlarla ilgilenirler.

Asylum Aid, 28 Commercial Street, London E1 6LS Tel: 020 7377 5123 Faks: 020 7247 7789 İnternet: www.asylumaid.org.uk/RWRP.

İşkenceden sağ kurtulanların aile ve akrabaları

Bir veya birden fazla ferdi işkenceye uğramış veya işkenceye tanık olmuş ailelerde, böylesine acı bir olay ailenin yaşantısını çeşitli yönlerden ciddi şekilde etkiler. Ayrıca ailenin her ferdi üzerinde de değişik etkiler yaratır. Birincil olarak: işkenceye maruz kaldıktan sonra kaçıp başka bir ülkeye sığınmak aile hayatının artık hiçbir zaman eskisi gibi olamayacağı anlamına gelir. Bazen aile üyeleri maddeten birlikte olsalar bile psikolojik durumları yüzünden anne-baba, karı/koca, eş veya kardeş rollerini yerine getiremezler. Günlük yaşamlarını altüst eden birçok çeşitli belirtiler gösterirler; örneğin olayların yeniden gözlerinin önüne gelmesi, dehşet verici anılar,

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

uyuyamama, iştahsızlık, sinirlilik, kontrolleri dışında aniden öfkelenme gibi. İşkenceye uğramış olsun veya olmasınlar, çocukların da anne-babaları gibi aynı tepkileri göstermeleri muhtemeldir. Ayrıca anne-babalarının artık kendilerine bakamayacağından veya evden ayrılacağından, hatta başlarından geçen dehşet verici olaylar yüzünden onların ölebileceğinden çok korkarlar. Bazen bu çocuklarda anne-babalarının onlara bakmaktansa, kendilerinin anne-babalarına bakmaları gerektiği hissini uyandırır. Bu bir çocuğun altından kalkamayacağı boyutta bir sorumluluktur ve genellikle depresyon ve sinir krizine yol açar.

Aile fertleri çoğu zaman belki de sevdiklerini korumak istediklerinden, veya daha çok acı ve işkence hikâyelerini artık işitmeye tahammül edememelerinden dolayı, acı ve ıstıraplarını birbirleriyle paylaşmaktan kaçınırlar. Yaşamı sürdürebilmek için, geçmişini konuşmamak ve dikkatleri şimdiki yaşamın üzerine odaklamak, geçmişte olanların sürekli olarak araya girmesi yüzünden mümkün olmayabilir. Sizi dinleyip, hayatınızı yeniden kurma yollarını bulmanıza yardımcı olabilecek eğitilmiş bir danışmanla görüşmek, bu zor günleri atlarmaya yardımcı olabilir. Aynı toplumdan olanlarla bağlantı kurmak ve alışılmış kültürel ve dinsel etkinliklere katılmak da iyileşme sürecine yararlı olabilir. Çocukların, ailenin kendini ortasında bulduğu yeni kültürü öğrenmesi bakımından, okulların çok önemli bir rolü olabilir. Kendilerini her zaman güçlü ve birçok zorlukların üstesinden gelebilir hissedenler bile, en azından başlangıçta olsun ümitsizlik ve bunalım hisleri içinde olacakları için, sağlanan tüm bu imkânlar bir ailenin hayatına önemli bir farklılık getirebilir.

İŞKENCEYE UĞRAMIŞ OLANLAR İÇİN GENEL REHBER

İşkenceden sağ kurtulanlara ve ailelerine yönelik özel tıbbî bakım:

Aberdeen Travmalı Stres Kliniği ve Travma Araştırma Merkezi
The Aberdeen Traumatic Stress Clinic and the Centre for Trauma Research,
Grampian Primary Care NHS Trust Headquarters, Bennachie,
Royal Cornhill Hospital, Aberdeen, AB25 2ZH Tel: 01224-
557892, Faks: 01224-403602, E-posta: s.klein@abdn.ac.uk

Travma Çalışmaları Merkezi/Travmalı Stres Servisi
Centre for Trauma Studies/Traumatic Stress Service,
Nottinghamshire Healthcare NHS Trust, Westminster House,
598 The Wells Rd, Nottingham NG3 3AA Tel: 0115-952-9436
Faks: 0115 952 9487 E-posta: liz.jeffrey@nottshc.nhs.uk

Kliniksel Tedavi Merkezi ***Clinical Treatment Centre,***
Traumatic Stress Service, Maudsley Hospital, Denmark Hill,
London SE5 8AZ, Tel: 020 7919 2969, Fax: 020 7919 3573

Aile Terapi Enstitüsü ***Institute of Family Therapy,***
43 New Cavendish, London W1M 7RG, Tel: 020 7391 9150,
Faks: 020 7391 9169; E-posta: ift@psyc.bbk.ac.uk.

İşkence Mağdurlarına Bakım için Tıbbî Kurum
Medical Foundation for the Care of Victims of Torture,
111, Isledon Road, London N7 7JW Tel: 020 7813 7777,
Faks: 020 7813 0011, E-posta: clinical@torturecare.org.uk

Kuzey Batı Tıbbî Kurumu
Medical Foundation North West,
The Angel Healthy Living Centre, St Philipps Place, Chapel St,
Salford, M3 6FA Tel: 0161-839-8090 Faks: 0161-839-7020

Travmalı Stres Kliniği ***Traumatic Stress Clinic,***
Camden & Islington Community Health Services, NHS Trust,
73 Charlotte Street, London W1P 1LB, Tel: 020 7530 3666,
Faks: 020 7530 3677; E-posta: tsc@ptsdclin.demon.co.uk

2. BİRLEŞİK KRALLIK'TAKİ SOSYAL YARDIM VE SAĞLIK HİZMETLERİ İLE İLGİLİ KULLANIŞLI BİLGİLER

İşkenceden sağ kurtulanlar için sosyal yardım ve destek

İşkencenin zayıf düşürücü etkisi işkenceden sağ kurtulan bir kişinin yeniden işe başlamasını güçleştirebilir ve bu yüzden mağdur olmuşların konut ve başka pratik ihtiyaçları olabilir.

İltica başvuruçularının sosyal refahına başlangıçta onlara konut, para ve maddi yardım sağlayan Ulusal İltica Destek Hizmeti (NASS) bakar. Birçok durumlarda iltica başvuruçularının kendilerine hangi bölgede konut verileceği hususunda seçim hakları bulunmaz ve verilecek konut Londra veya Güney-Doğu İngiltere bölgeleri dahilinde olmaz.

Destekle ilgili bilgiler rehberin arka sayfasında adı geçen **Tek Durak Hizmetleri'nden** (One Stop Services) elde edilebilir.

Britanya uyruklular, göçmen statüsü tanınmış olanlar veya insanî korunmaya alınmış olanların, konut kira yardımı (housing benefit) ve malûliyet maaşının (disability allowance) yanısıra işsizlik para yardımına (unemployment benefit) veya ek gelir ödeneğine (income support) hakları olabilir. Haklarınızın ne olduğu hususunda yerel sosyal yardım dairesine danışabilir veya bölgenizdeki Yurttaş Danışma Bürosu'na (Citizens Advice Bureau) başvurabilirsiniz.

BİRLEŞİK KRALLIK'TAKİ SOSYAL YARDIM VE SAĞLIK HİZMETLERİNE DAİR KULLANIŞLI BİLGİLER

Konut sağlanması hususunda yardıma ihtiyacı olanlara (Örneğin konut hakları, kira veya ev borç taksitleri ödeyememe veya konut sorununu halletmek için pratik yardım hususlarında) Shelter, Yurttaş Danışma Bürosu veya Ulusal Konutsuzluk Danışma Servisi (National Homelessness Advice Service) yardımcı olabilir. (sayfa 17'ye bakınız).

Birleşik Krallık'ta sağlık hizmetlerine erişim

İşkenceden sağ kurtulanlar ve aileleri gerek iltica başvurusu, gerekse Birleşik Krallık uyuşu olsun aralarında ayırım gözetilmeden Ulusal Sağlık Hizmeti'nin (National Health Service) tüm tıbbî ve dış bakımı hizmetlerinden yararlanmak hakkına sahiptir.

Yerel doktorlar (Genel Pratisyenler – kısa adıyla GP'ler)

Sağlık hizmetlerine ulaşabilmeniz için önce oturduğunuz bölgede bir doktora (GP) kaydolmanız gerekir. Yerel doktorunuzun adresini www.NHS.gov.uk sitesinde bulabilirsiniz. Ön sağlık hizmetini yerel doktor muayenehanesi verir. GP muayenehanelerinde doktor, hastabakıcı ve sağlık danışmanları bulunur. GP muayenehanesinde bulunmayan bir hizmete ihtiyacınız olursa doktorunuz konuyu sizinle görüşüp anlaştıktan sonra sizi genellikle başka bir hastane veya klinikte çalışan uzman doktora sevkeder. Uzman doktor randevunuzun tarihini size daha sonra mektupla bildirir. Uzman doktorlarla görüşmek için sırada bekleyenler genellikle uzun bir liste oluşturduğu için randevu almanız veya hastanede tedavi görmeniz maalesef oldukça uzun gecikmeye uğrayabilir. Sırada bekleyen hastalar arasında herhangi bir hastaya ayrıcalıklı muamele yapılmaz.

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

Yerel doktorunuza ilk ziyaretinizde bir hastabakıcı sizinle ön sağlık görüşmesi yapar ve sağlık tarihçenizi alıp bazı testler uygular. Başka bir bölgeye taşınırsanız, hastalandığınız zaman görebileceğiniz yerel bir doktor (GP) bulmanız ve en kısa bir sürede kaydınızı yaptırmanız önemlidir.

Randevu almadan gidilebilen klinikler (veya merkezler) (Walk-in Clinics)

Bazı bölgelerde doktor muayenehanesi yerine randevu almayı gerektirmeden uğrayabileceğiniz 'Walk-in' klinikleri vardır. Eğer bir doktora kayıtlı değilseniz veya doktorla randevu almanız mümkün olmamışsa bu kliniklere gidebilirsiniz. Randevu gerektirmeyen klinikler (Walk-in Clinic) size ön sağlık tavsiyesi verebilir veya ufak yara ve hastalıkları tedavi edebilir. Bu kliniklerin bazıları spesiyalist tedavi de sunabilir. Ayrıca diş doktoru ve eczanelerin nerede bulunduğu gibi sağlık hizmetleri ile ilgili diğer sorulara yanıt verebilir. Eğer bu merkezler gerekli olan yardımı veremeyeceklerine karar verirlerse, sizi doktora veya hastaneye gönderirler.

Walk-in merkezlerinin adresleri ve açık olduğu saatler **www.nhs.uk/localnhservices/wicentres** Web sitesindeki listede bulunabilir veya telefonla NHS Direkt'i arayabilirsiniz (0845 4647).

Ulusal Sağlık Hizmeti Direkt (NHS Direkt)

NHS Direkt herhangi bir saatte arayıp sağlık sorunlarınızı bir hastabakıcı ile konuşabileceğiniz bir telefonla yardım hattıdır. Onları aradığınız zaman önce size İngilizce olarak sağlığınıza ilgili sorular sorarlar. Daha sonra onlar sizi arar ve sağlığınıza ilgili olarak bir hastabakıcıya

**BİRLEŞİK KRALLIK'TAKİ SOSYAL YARDIM VE SAĞLIK
HİZMETLERİNE DAİR KULLANIŞLI BİLGİLER**

anadilinizde konuşma olanağı sağlarlar. Telefon numaraları **0845 4647**'dir.

NHS Direkt hattında ayrıca bir danışma memuru ile de görüşebilirsiniz. Mevcut sağlık servisleri, hakkınız olan sağlık hizmetleri, bekleme listeleri ve belirli bir hastalık teşhisi konmuş bireylere ve ailelerine destek veren kurumlara ilişkin konulardaki sorularınıza yanıt verebilirler.

Sizin veya başka bir kişinin eğer göğüs ağrıları varsa, baygınsa, veya soluk almada zorlanıyorsa, derin yarası, kırık kemiği varsa veya başından yaralanmışsa ve durumu acil tıbbî yardımı gerektiriyorsa birçok hastanelerin onlara yardımcı olabilecek Kaza ve Acil Durumlar bölümü (Accident ve Emergency) vardır. Kendinizin hastaneye gitmesi mümkün değilse telefonla 999 numarayı arayıp ambulans getirebilirsiniz. Acil tedaviye gerek olduğundan emin değilseniz doktorunuzu (GP) veya NHS Direkt'i 0845 4647 numaralı telefondan arayabilirsiniz.

Tercümanlar

Ulusal Sağlık Hizmetinin sunduğu tüm servislerden yararlanırken herhangi tıbbî bir görüşme esnasında tercüman isteyebilirsiniz. Tercüman ya bizzat görüşmede bulunur, ya da telefonla görüşülür.

İlâçlar

Belirli hastalıkların tedavisinde kullanılan ilâçlar yalnızca doktorun veya uzman doktorun vereceği reçete ile alınabilir. Verilen reçeteyi eczaneye götürüp ilâçlarınızı alırsınız. Az gelirli değilseniz veya sosyal para yardımı

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

(benefits – altta bakınız) almıyorsanız, reçete ile verilen ilâçlar ücretlidir. Bazı ilâçlar doktorunuzdan reçete almaksızın satın alınabilir.

İşkenceden kurtulan kişi veya ailesi yanlarında dış ülkelerden ilâç getirmişse, bu ilâçların doktorları tarafından kontrol edilmesi gerekir. Başka ülkelerde kullanılan birtakım ilâçlar Birleşik Krallık'ta yasa dışı olabilir. Yerel doktorunuz (GP) ilâçların yasal olup olmadığını saptar ve yasal olduğu durumlarda yerine benzeri olan ilâç verir.

İlâç ücretleri ve hastaneye gidiş-gelişler

İltica hakkı arayanların, göçmenlerin, az gelirli veya sosyal para yardımı alan Britanya uyrukluların, ya da NASS'dan destek alanların ücretsiz olarak reçete, diş ve göz doktoru bakımı ile randevuları için hastaneye ücretsiz gidiş-dönüş hakları vardır. Bunlardan yararlanmak için yararlanma hak belgesi ibraz etmeniz gerekir. Bu belgeyi elde etmek için de GP muayenehanelerinde, NHS hastanelerinde, Tek Durak Hizmeti (One Stop Services) sunan göçmen kurumlarında bulabileceğiniz HC 1 formunu doldurmanız gerekir. Bunun sonucunda tam muafiyet sağlayan HC 2 belgesini (Certificate HC 2) veya kısmen muafiyet sağlayan HC 3 belgesini alacaksınız.

Uyuşturucu ve alkollü içki kullanımı

Stresli bazı kişiler uyuşturucu veya alkol almaya başlayabilirler. Eğer uyuşturucu veya alkol sorunuz olduğunu düşünüyorsanız gizlilik ilkelerine uyararak yardım sağlayan birtakım kurumlar vardır:

Drinkline'ı (Alkollü içki hattı) 0800 917 8282 numaradan ücretsiz arayabilirsiniz (Salı, Çarşamba ve Perşembe

**BİRLEŞİK KRALLIK'TAKİ SOSYAL YARDIM VE SAĞLIK
HİZMETLERİNE DAİR KULLANIŞLI BİLGİLER**

günleri saat sabah 09.00 – akşam 23.00 arası ve Cuma günü sabah 09.00'dan itibaren Pazartesi günü akşam 23.00'e kadar aralıksız açık). Drinkline, gerek kendi gerek başkalarının içki sorunu endişelerinize karşılık, tavsiye, bilgi ve destek verir. Gerekirse tercüman da mevcuttur.

The National Drugs Helpline (Ulusal Uyuşturucu Yardım Hattı) Birleşik Krallık'ta uyuşturucular hakkında kaygısı olan herkese; uyuşturucu kullananlar, onların aileleri, dostları ve birlikte çalıştıkları kişiler de dahil olmak üzere, bilgi ve ve tavsiye verir. Telefon numaraları 0800 77 66 00 ücretsiz olup günün 24 saati açıktır. Ayrıca tercüman da bulunur.

Gizlilik

Konuştüğunuz personel gerek doktor, gerekse hastabakıcı, özel/uzman doktor, diş doktoru veya her kim olursa olsun, onlara verdiğiniz tüm bilgiler sizin izniniz olmaksızın, kendi ekipleri dışında başka herhangi birisine verilmez. Bu uygulama walk-in kliniklerde (randevu almak gerekmeyen kliniklerde) yaptığınız soruşturma veya NHS Direkt telefon yardım hattı ile yaptığınız görüşmeler, ve size sağlık bakımı çalışanları ile yaptığınız görüşmelerde tercümanlık yardımı olmuş kişiler için de geçerlidir. Yalnız eğer bir çocuğun sağlık ve güvenliği hususunda kaygılar varsa, gizlilik o zaman bozulabilir.

Yasal bir davayı desteklemede kullanılan tıbbî bulgular

İltica hakkı arama veya işkenceye karşı tazminat davalarında yardım almak için daima deneyimli ve ehliyetli bir yasal danışmana başvurmanız tavsiye olunur. Davanızın tam ayrıntılı ve tutarlı bir beyannameyi

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

kapsamasını sağlamak için başınızdan geçen, hatırladığınız ne kadar olay varsa anlatmanız büyük önem taşır. Konu hakkında konuşmayı zor bulsanız bile başlangıçta vereceğiniz bilgiler davanız için önemlidir.

Birçok durumlarda yasal danışmanlar davalarına destek sağlamak amacıyla işkenceden sağ kurtulanlar için tıbbî-yasal rapor hazırlatırlar. Bazan bu raporu hastayı halihazırda tedavi etmekte olan yerel doktor (GP) veya hastane doktoru hazırlar. Çoğu kez sağ kurtulan kişi uzman raporu alınabilmesi için bir veya birden fazla randevuyla spesiyaliste gönderilir. Uzman kişiler çeşitli meslek dallarından gelenlerden seçilir ve belirli ehliyet belgelerine sahip olmaları gerekmez. Yalnızca bilgi ve deneyimlerinin belirtilen zihinsel ve fiziksel yaralardan anlayabilecek uygunlukta olması gereklidir. En önemli nokta ise doktorun sağlık raporu yazma deneyimi olmasıdır. Rapor yazılması için gerekli yetki yasal danışman tarafından verileceğinden, bireyler bağımsız olarak rapor yazdırmak için arayışa girmemelidirler.

Tıbbî-yasal rapor hazırlanmasındaki nedenlerden biri işkence iddialarını doğrulamak içindir. Her işkence mağdurunun rapora gereksinimi olmazsa da, yasal danışman çoğu kez bunun davayı güçlendireceğini düşünebilir. Böyle bir raporun hazırlanması için işkencenin ayrıntılarının anlatılması, psikolojik belirtilerin tasviri, ve vücudun işkenceden etkilenmiş olan uzuvlarının muayenesi gereklidir. Her işkenceye maruz kalmış olan için yararlı bir rapor yazmak mümkün değildir. Bazen davaya maddeten yardımcı olabilecek belge bulunmaz. Doktorun tıbbî rapor verememesi, onun anlatılanlara inanmadığı anlamına gelmez.

BİRLEŞİK KRALLIK'TAKİ SOSYAL YARDIM VE SAĞLIK HİZMETLERİNE DAİR KULLANIŞLI BİLGİLER

Tıbbî raporun başlıca nedenlerinden bir diğeri de Birleşik Krallık'ta bakımının devam edilmesi gereken sağlık sorunlarını belgelemektir. Rapor iltica hakkı arayanların Birleşik Krallık'ta kalma isteklerine yardımcı olabilir. Bu amaçlarla genel olarak bakım ve tedavi veren tüm doktorlardan rapor alındığı gibi ayrıca, örneğin müvekkil veya onun ailesi ile bir süre çalışmış olan sağlık danışmanı veya psikolog terapist'ten de ek rapor alınabilir.

Sosyal Refah Danışma Merkezleri

Yurttaş Danışma Büroları (Citizens Advice Bureau)
genel tavsiyelerde bulunurlar.

Yerel büronuzun ayrıntılarını bulabilmek için İnternet'teki rehber bakınız: www.citizensadvice.org.uk/cabdir veya rehber soruşturmaya (Tel: 118 180) telefon ediniz.

Ulusal Konutsuzluk Danışma Servisi (National Homelessness Advice Service) İnternet üzerinden konutsuzluk ve konut sağlama hususlarında hizmet veren danışma servisidir.

E-posta: enquiries@nhas.org.uk, İnternet: www.nhas.org.uk

Shelter konut sorunları hakkında ücretsiz danışma sunar.

Tel: (Freephone – ücretsiz hat) 0808 800 4444 (24 saat), veya yerel Konut Danışma Merkezi'ni (Housing Advice Centre) şahsen ziyaret ediniz. Ayrıntıları öğrenmek için İnternet'teki rehber başvurunuz: www.shelter.org.uk/housingadvice/hacs/index.asp

Shelter ayrıca İnternet üzerinden de bir danışma servisi çalıştırır: E-posta: info@shelter.org.uk

İnternet: www.shelternet.org.uk.

3. İŞKENCEDEN SAĞ KURTULAN VE YAŞAMLARINI SÜRGÜNDE YENİDEN KURMAYA ÇALIŞANLAR İÇİN BİLGİLER

Aile fertlerinin ve akrabaların izlerini araştırıp bulma

Britanya Kızıl Haç örgütü, Kızıl Haç Uluslararası Komitesi ve Kızıl Haç ile Kızılay örgütleri Uluslararası Federasyonu'nun işbirliğiyle kayıpta olan aile yakınınız hapiste tutuklu olsa bile sizi onunla temasa geçirmeye çalışır. Normal iletişim yolları güç olan bölge/ülkelerde yaşayan aile yakınlarınıza (yalnızca) ailevi ve kişisel hususlarda mesaj göndermenize yardımcı olabilirler. Eğer yakınlarınızla temas kurmada sorunlarla karşılaşıyorsanız ve yakınınız hastaysa, yaşlıysa veya yalnız yaşıyorsa, Britanya Kızıl Haç örgütü en yakın Kızıl Haç veya Kızılay örgütünden ailenizi ziyaret edip sağlığı hakkında sizi bilgilendirmesini isteyebilir. Kızıl Haç'a verilen tüm bilgiler kesinlikle gizli tutulur.

Britanya Kızıl Haç örgütüyle yardım isteklerinize ilişkin olarak elektronik posta ile bağlantı kurabilirsiniz: iwd@redcross.org.uk. Ayrıca, International Welfare Department, British Red Cross, 9 Grosvenor Crescent London SW1X 7E adresine mektup yazabilir veya yerel Kızıl Haç şubesinden yardım isteyebilirsiniz (telefon rehberinde 'British' başlığı altında bulunur).

İrkçı Tâciz

Renk, ırk, etnik köken, veya uyruğunuz yüzünden herhangi bir türden tâcize uğruyorsanız, ırkçı tâcizden mağdur olmuş sayılabilirsiniz. Tâciz türleri, gözdağı verme, hakaret, mülke zarar, ve fiziksel tehdit ve saldırı gibi olayları kapsar. İrkçı tâciz Birleşik Krallıkta cezaî bir

İŞKENCEDEN SAĞ KURTULAN VE YAŞAMLARINI SÜRGÜNDE YENİDEN KURMAYA ÇALIŞANLAR İÇİN BİLGİLER

suçtur ve yetkililerin sizi ve ailenizi koruma ve sizi tâciz edenlere karşı uygun yöntemler uygulama yükümlülüğü vardır. Tâcize uğramışsanız tüm tâciz olaylarını derhal yerel polis karakoluna giderek veya acil durumlarda 999 numaralı telefonla polis servisini arayarak bildirmeniz tavsiye edilir.

Irk Eşitliği Komisyonu (The Commission for Racial Equality) hükûmet dışı bir örgüt olarak ırk ayrımını ele alır ve ırk eşitliğini ilerletmeye çalışır.

Size uygun Irk Eşitliği Konseyi'nin (Racial Equality Council) ayrıntılarını bulmak için www.cre.gov.uk/about/recs.html websitesine bakınız veya 020 7939 0000 numaraya telefon ediniz.

Mağdurlara Destek (Victim Support) gönüllüler tarafından yürütülen bir örgüttür ve size kendi güvenliğinizi sağlamak hususunda pratik yardım verebilecek, polis, konut elde etme işlemleri, ve tazminat başvurusu yapma hususlarında da bilgilendirebilecektir.

Yerel büronuzun ayrıntılarını öğrenmek için İnternet'te www.victimsupport.com adresindeki rehbera bakınız veya telefonla 0845 303 0900'ı arayınız.

Ayrıca:

Yurttaş Danışma Büroları (Citizens Advice Bureau) genel tavsiyelerde bulunurlar.

Yerel büronuzun ayrıntılarını bulabilmek için İnternet'teki rehbera bakınız: www.citizensadvice.org.uk/cabdir veya rehber soruşturmayı arayınız. (Tel: 118 180)

Yasal Merkezler (Law Centres) ücretsiz danışma sağlar.

Size en yakın Yasal Merkezi bulabilmek için İnternetteki rehbera bakınız: www.lawcentres.org.uk veya telefonla 020 7387 8570 numarayı arayınız.

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

Tek Durak Hizmetleri ve Toplumsal Gruplar (One Stop Services and Community Groups) da tavsiye ve destek sağlayabilirler. Bölüm III'deki Bölgesel listelere bakınız.

Tek başına olan çocuklar

Başvurusunu yaptığı tarihte 18 yaşın altında olan, veya belgesel delil yokluğunda, 18 yaşın altındaymış gibi görünen ve:

- a) kendi adına ilticaya başvuru yapan, ve de
- b) ülkemizde kendine yardımcı olabilecek yetişkin aile yakınları veya velileri olmayanlar,

tek başına olan çocuklardan (unaccompanied children) olarak sayılır.

Özellikle tek başına olan çocuklar yalnızlık hissederler ve tehlikelere maruz kalırlar. Düzenli denetimlenen bir gereksinim değerlendirmesi ve bakım planı çerçevesinde, sosyal servislerle sürekli irtibatları olması önemlidir.

Yaşları 15 veya daha küçük olanlar genellikle yerel hükûmet yetkililerinin himayesinde olurlar. Genellikle 'gereksinimli olanlar' diye tanımlanırlar ve onlara 1989 Çocuklar Yasası'nın 20inci Bölümü uyarınca evlâtlık bakımı veya yatılı bakımevi, özel olarak tahsis edilen sosyal yardım görevlisi, bir bakım planı, nakit para yardımı, ve tam bakımdan ayrılma gibi hizmetler sunulur. Yaşları 16 ve 17 olanlar Çocuklar Yasası'nın 17'inci bölümü uyarınca yardım alırlar. Onlara tahsis edilmiş sosyal yardım görevlisi olmadığı için özellikle tehlikelere karşı korunmasız olurlar.

Siyasi şiddete uğramış veya başından savaş olayı geçmiş bir çocuk veya genç kişinin, zulüm, saldırı ve haksızca suçlanmaya maruz kalmanın psikolojik ve fiziksel etkileri

İŞKENCEDEN SAĞ KURTULAN VE YAŞAMLARINI SÜRGÜNDE YENİDEN KURMAYA ÇALIŞANLAR İÇİN BİLGİLER

bir yana, Avrupa'da sürgünde olmanın getirdiği birçok geçiş dönemleri ve değişiklikler, ayrılık ve kayıp duygularıyla da başatmesi gerekir.

Başlarından geçen, önüne geçilemeyen vahim ve korkunç olaylar, onların çaresizlik, belki de umutsuzluk ve huzursuzluk duygularına kapılmasına neden olmuştur. Geceleri uyku uyuyamıyor, ve eğer uykuya dalsalar bile kötü rüya veya kâbus görüyor olabilirler. Kötü rüyalar geçmişte başlarından geçen sarsıntılı olaylarla, ya da hiç tanımadıkları kişi ve olaylarla ilgili olmasına rağmen dehşet verici olup, kendi ülkelerinde dert ve sıkıntılarının başladığı dönemdeki duygularını çağrıştırabilir. Kendilerini üzgün, öfkeli ve dehşet içinde hissedebilirler. Utanç duyarlar, suçlu olduklarını hissederler, ve bu dehşetli olayların kendi hatalarından ileri geldiğini düşünebilirler.

Geçmişin anılarının sürekli olarak aklıklarına gelmesi ve bu düşünceleri durduramayıp, kontrol edememeleri çok korku verici olabilir. Geçmişte başlarından geçmiş ve onlara mutluluk getirmiş güzel olay ve sıcak duyguları hatırlayabilmek çok güç olabilir.

Sürekli olarak ölen sevdiklerini düşünür ve onlarsız yaşayamayacaklarını hissedebilirler. Tek hatırlayabildikleri onların nasıl öldüğü olabilir.

Başlarından şiddet olayları geçmiş ve sevdikleri önemli kişileri kaybetmiş olan çocuk ve genç insanları anlayabilecek eğitimi görmüş olan biriyle, tedirginlik veren duygu ve düşünceleri hakkında konuşmak yararlı

SOSYAL VE TIBBÎ REFAHLA İLİNTİLİ BİLGİLER

olabilir. Savaş veya aşırı şiddet olaylarından sonra ortaya çıkan uykusuzluk ve diğer değişim ve sorunlara yararlı olacak yardımı bulmak mümkündür.

Başlarından birçok sarsıntılı olaylar geçmiş olan çocukların gelişmesi geriye gidebilir. Geceleri altlarını ıslatmaya başlayabilirler. Arkadaş edinmeleri zorlaşabilir. Kendilerini beğenmeyebilir ve anlayamayabilirler. Bütün bu sorunlara yardımcı olacak çareler bulmak mümkündür.

İnternete Erişim

İnternette yararlı ek bilgiler bulabilirsiniz. İnternete bağlanma imkânınız yoksa, birçok kamu kütüphanelerinde, her yurttaşın (bazen ücretsiz olarak) kullanabileceği, internete bağlanabilen bilgisayarlar vardır.

BÖLÜM II

İŞKENCE İÇİN TAZMİNATLA İLİNTİLİ BİLGİLENDİRME

1. İŞKENCE NEDİR?

İşkence'nin kabul edilmiş olan evrensel tanımı şudur:

'bir kamu görevlisinin veya resmi sıfatla görev yapan bir başka kişinin teşviki, izni, veya göz yumması ile kişi üzerinde, kişiden veya üçüncü şahıstan bilgi edinmek ya da itiraf elde edebilmek için kasıtlı olarak uygulanan, kişiyi kendisinin veya üçüncü bir şahsın yapmış olduğu veya yapmış olduğundan kuşkulanan eyleminden ötürü cezalandıran; kişiye veya üçüncü şahısa gözdağı veren veya üzerlerinde zor kullanan; ya da ayrımcılığa dayanan başka herhangi bir nedenle uygulanıp, gerek fiziksel gerek ruhsal ağır acı ve ıstırap veren herhangi bir eylem. Yalnızca yasal yaptırımlardan kaynaklanan, yaptırımların doğasında bulunan, ya da yasal yaptırımlarla ilintili olan durumlardan ortaya çıkan acı ve ıstıraplar işkence kapsamına girmez'.

(İşkence ve diğer Zalimce, İnsanlık dışı veya Onur kırıcı Muamele veya Cezalandırmaya karşı olan Birleşmiş Milletler Sözleşmesi 1988, Madde 1)

Bir hareketin işkence olarak sayılması için aşağıda daha ayrıntılı şekilde belirtilen tüm öğeleri ihtiva etmesi gerekir:

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

- Yapılan fiilin ağır acı ve ıstıraba neden olmuş olması gerekir;
- Bir kamu görevlisi (örneğin polis veya güvenlik güçleri) tarafından veya onlar adına veya onların izniyle yapılmış olması gerekir;
- İtiraf elde etmek veya korku aşılacak gibi belirli bir amaçla işlenmiş olması gerekir.

2. İŞKENCEYE KARŞI TAZMİNAT NEDİR?

İşkence uluslararası bir suç olarak kabul edilmiş olup, uluslararası yasalar uyarınca işkenceden sağ kurtulanların tazminat alma hakları vardır. Tazminat genellikle resmi görevlisi işkence yapmış olan hükûmetten, veya işkence faili birey hakkında dava açılarak elde edilmeye çalışılır.

Birçokları işkence tazminatının sadece para tazminatı alma hakkı olduğunu düşünür. Halbuki işkence tazminatı çok yönlü olup daha çok şeyleri kapsayabilir. Örneğin:

İşkenceden sağ kurtulanlara iyileşmeleri ve yeniden sağlığa kavuşmaları için verilen fiziksel ve psikolojik **tıbbî bakım ve tedavi**;

Gerçekler ve adalet: Olayların sorumluluğunu üstlenme, resmen özür dileme, işkence yapanların cezalandırılması, gerçeklerin tanınması, ve işkenceye maruz kalmış olanların anılması;

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT NEDİR?

İşkenceden ötürü kayıp olan hak ve yetkilerin geri verilmesi: Emeklilik ve istihdam hakları, bir ülkede oturma hakkı, veya özel eşyalarınızın iadesi;

İhlâllerin tekrarlanmayacağına dair teminat:

İleride aynı şahıs veya başkaları tarafından ihlâllerin tekerrürünü önlemek amacıyla suç işlemişlerin ağır cezalandırılması, mağdurlara işkence yapılmasını önleyemeyen yasaların değiştirilmesi, ve ileride işkenceye göz yumulmayacağına sağlama bağlanması için kamu kuruluşlarının (polis veya asker gibi) uygulamalarının düzeltilmesi; ve

Katlanılan acı ve ıstırap, kayıplar ve masraflar için **tazminat.**

Başlangıçta amaçların ne olduğunu iyi düşünmek ve onların en iyi nasıl başarılacağı hususunda yasal tavsiyeye başvurmak elzemdır.

3. HAKSIZLIKLARIN TELÂFİSİNİ ARARKEN: AKLINIZDA OLMASI GEREKEN HUSUSLAR

İşkenceye veya başka ciddi insan hakları ihlâllerine maruz kalmış olanların adalete başvurmaları doğal ve anlayışla karşılanabilen bir tepkidir. Ancak hemen başlangıçta gözönünde bulundurulması gereken birçok önemli husus vardır:

- Birçoklarının tazminat alması mümkün olmayabilir; belirli ülkelerin o ülkeden tazminat talep etmek için etkin bir mahkeme sistemi, şikayet etme usulü, veya yasal kanalları olmayabilir. Yapılabilecek tek şey başkalarıyla

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

birlikte o ülkedeki işkenceye karşı kampanya başlatmak veya size yapılan adaletsizlikleri kamuya açıklamak olabilir.

- Bazıları için bir tür tazminat arama fırsatı olsa bile bu çok uzun ve güç bir süreç olabilir. Adaletin yerine getirilmesi için uğraşmak bazı kişilerin iyileşmesine yardımcı olur. Bazıları için de geleceğe dönük bakmak ve hayatlarını yeniden kurmaya çalışmak daha yararlı olur.

Bu nedenlerden ötürü haksızlıkların telâfisini ararken, harekete geçmezden önce iyice düşünmenizi, konuyu aile, dost ve danışmanlarınızla tartışmanızı kuvvetle tavsiye ederiz. Düşünmeniz gereken bazı hususlar şunlar olabilir:

- Haksızlıkların telâfisine başvurmak sizin ve ailenizin yaşamlarında büyük gerginlik yaratabilir. Aynı zamanda moral destek ve muhtemelen paraya ihtiyacınız olur.
- Kararlı ve çıkacak aksiliklere karşı hazırlıklı olmanız gerekir ve sonuçta tasarladığınızı başarabileceğiniz garanti edilemez.
- Aileniz, dost ve meslektaşlarınız hâlâ işkencenin yer aldığı ülkedeyseler, onların güvenliği tehlikeye düşebilir.

Telâfi arayışınız başarılı olsa bile geçmişte olanları değiştiremez, ancak başınızdan geçenleri geride bırakıp yaşamınızda geleceğe dönük bakmanızı mümkün kılabilir.

4. NE TÜR YASAL ÇARELER EVCUTTUR?

Çeşitli yasal çareler mevcut olabilir. Bir eylem süreci başlatmazdan önce, davanızın başarılı olma ihtimali ve izlenecek usuller hakkında danışabileceğiniz bir avukattan ya da bir insan hakları örgütünden yardım istemenizi kuvvetle tavsiye ederiz.

Zarar ziyan ve tazminat için hukuk davası

İşkencenin yer almış olduğu ülkede zarar ziyan/mâli tazminat için şikayet edebilmeniz veya dava açabilmeniz mümkün olabilir. Size işkence yapmış kişinin kimliğini biliyorsanız davanın Birleşik Krallık'ta dahi açılması mümkün olabilir.

Cezaî kovuşturma

İşkence görmüş olduğunuz ülkedeki yetkili makamlardan size işkence yapmış olanlar hakkında cezaî kovuşturma açma amacıyla soruşturma açmalarını isteyebilirsiniz. Size işkence yapmış kişinin kimliğini **ve** o kişinin Birleşik Krallık'ta bulunduğunu, veya Birleşik Krallık'a gelebilme ihtimali olan tarihi biliyorsanız, Londra büyükşehir polis gücünün (Metropolitan police) de davanız hakkında soruşturma açmasını isteyebilirsiniz. Eğer işkence failinin şahsen bir üçüncü ülkede olduğunu biliyorsanız, o ülkede de kovuşturma açmak mümkün olabilir.

Haksızlıkların telâfisini arayabileceğiniz bölgesel ve/veya uluslararası kuruluşlar

İşkence dahil olmak üzere, insan hakları ihlallerini araştırabilecek çeşitli sayıda uluslararası kuruluş bulunabilir. Bu kuruluşlara ihlâlden sorumlu olan ülke kendi hakkındaki şikayetleri inceleyecek olan uluslararası kuruluş tarafından ele alınabileceğine ancak daha

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

önceden mutabık kalmışsa başvurulabilir. Uluslararası kuruluşlar, her bir dilekçe hakkında karar verirken, önce kendi ülkenizdeki bir mahkemede dava açmak için uğraşmış olduğunuzu, veya böyle bir dava açmayı imkansız bulduğunuzu kanıtlamanızı isteyeceklerdir.

Bu kuruluşlar arasında ancak çok az sayıda olanları, size belirli bir tazminat ödenmesi için hükûmetlere emretme ve verdiği emri infaz etme yetkisi vardır.

Belirli bölgelerde çalışan ve bu yetkiyi haiz olan kuruluşlar şunlardır:

- **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi**
- **Amerikalar arası İnsan Hakları Mahkemesi**

Diğer kuruluşların, yalnızca ihlâl olayının yer aldığını belirtme ve ilgili hükûmetten yapılan hatanın düzeltilmesini ve haksızlıkların telâfi edilmesini isteme yetkisi vardır.

Bu tür kuruluşlar arasında şunlar bulunur:

- **İnsan ve Halklar'ın Hakları Afrika Komisyonu**
- **Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi**
- **Birleşmiş Milletler İşkenceyi Önleme Komitesi**

Hukukî dava açmak için güçlü bir konumda olduğunuz durumlarda bile, bazen dava dilekçesi vermenizin mümkün olamayabileceğini vurgulamak gerekir. Dava açabilmeniz dahi, süreç yıllar alabilir ve sonuçta da

NE TÜR YASAL ÇARELER MEVCUTTUR?

başarılı olmayabilir. Böyle bir atılıma girişmezden önce göz önünde bulundurmanız gereken hususlar şunlardır:

- Dava dilekçesini sunabilmek için riayet etmeniz gereken bir zaman sınırlandırması olup olmadığını öğrenmeniz gerekir;
- İlgili ülke içinde başvurabileceğiniz bütün olanakları denemiş olduğunuza dair elinizde delil olması gerekir;
- Davanızı destekleyici mahiyetteki sağlık raporlarını ve sair belgeleri tedarik etmeniz gerekebilir.

Dava dilekçenize herhangi bir uluslararası veya bölgesel kuruluşun bakmadığı durumlarda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Kurulu'nun insan haklarını korumak için daha farklı şekillerde yardım vermek üzere oluşturduğu birtakım örgütler vardır. Bu örgütlerden bazıları sizin adınıza dava getirebilir. Örneğin davanızı ilgili hükûmetle diyaloga girişebilmesi için Birleşmiş Milletler Özel Raportörü'nün dikkatine sunabilirsiniz. Veyahutta dilekçenizi ilgili hükûmete direkt olarak verebilecek, Birleşmiş Milletler tarafından sözü geçen ülkeye atanmış Özel Raportör olabilir.

Uluslararası Ceza Mahkemesinde aranabilecek çareler

Uluslararası Ceza Mahkemesi **yaygın veya sistematik** işkence faaliyetlerinden sorumlu kişiler hakkında kovuşturma açabilir. Buna rağmen, Mahkeme'nin davanıza bakmayı düşünebilmesi, ancak suç 1 Temmuz 2002 tarihinden sonra işlenmişse; itham edilen kişinin

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

ikamet ettiği sorumlu ülke Mahkemenin yargılama yetkisini tanımışsa; ve ülke içindeki bir mahkeme kovuşturma açmaya karşı 'isteksiz veya âciz' davranmışsa, mümkün olabilir.

Bölgesel yakınma mekanizmaları:

İnsan ve Halkların Hakları Afrika Komisyonu

www.achpr.org

veya

90 Kairaba Avenue, P.O. Box 673, Banjul, The Gambia. Tel: + 220 392962/ 372070 Faks: + 220 390764.

E-posta: achpr@achpr.org / idoc@achpr.org

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

Başvuru yapmak isteyenler için (28 dilde) bilgilendirme internet ağ sitesinde veya aşağıdaki adreste bulunabilir;

www.echr.coe.int/Eng/General

veya

European Court of Human Rights, Council of Europe, F - 67075

Strasbourg-Cedex

Tel:+33 3 88 41 20 18 Faks: +33 3 88 41 27 30

E-posta: webmaster@echr.coe.int

Amerikan İnsan Hakları Komisyonu

Amerikan Devletleri Örgütü'ne (Organisation of American States) üye ülkeler tarafından işlenen insan hakları ihlallerine karşı sunulacak dilekçelerin bulunabileceği yerler;

www.cidh.org/denuncia.eng

veya

Inter-American Commission on Human Rights, 1889 F Street, N. W., Washington, D.C. 20006, USA

Tel: + 1 202 458-6002 Fax: + 1 202 458-3992

E-posta: cidhoea@oas.org

Uluslararası yakınma mekanizması:

Uluslararası Ceza Mahkemesi

www.icc-cpi.int

veya

NE TÜR YASAL ÇARELER MEVCUTTUR?

ICC, Maanweg, 174, 2516 AB The Hague, The Netherlands
Tel: + 31 70 515 8515 Fax: +31 70 5158555
E-posta: ypru@icc-cpi.int

Eski Yugoslavya için Uluslararası Ceza Mahkemesi

www.un.org/icty

veya

Churchillplein 1, 2517JW The Hague, Netherlands

Rwanda için Uluslararası Ceza Mahkemesi

www.un.org/ictc

veya

Arusha International Conference Centre P.O. Box 6016,
Arusha, Tanzania

Tel: +1 212 963 2850 / +255 (57) 2504369/72 Faks: +1
212 963 2848 / +255 (57) 2504000

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

İnsan Hakları Komitesi

İşkenceye Karşı Komite

İrk Ayrımcılığını Tasfiye Komitesi

Yazışma adresi:

The Petitions Team, Office of the High Commissioner for
Human Rights, United Nations Office, 1211 Geneva 10,
Switzerland

Faks: + 41 22 9179022

E-posta: tb-petitions.hchr@unog.ch

İnsan hakları Komisyonu

Yazışma adresi:

Commission/Sub-Commission Team (1503 Procedure),
Support Services Branch, Office of the High Commissioner for
Human Rights, United Nations Office at Geneva, 1211
Geneva 10, Switzerland

Faks: + 41 22 9179011

E-posta: 1503.hchr@unog.ch

Kadınların Statüsü Komisyonu

Yazışma adresi:

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

Division for the Advancement of Women, Department of Economic and Social Affairs, United Nations Secretariat, 2 United Nations Plaza, DC-2/12th Floor, New York, NY 10017, United States of America
Faks: + 41 22 917 9022

Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Tasfiyesi Komitesi

Yazışma adresi:

Division for the Advancement of Women, Department of Economic and Social Affairs, United Nations Secretariat, 2 United Nations Plaza, DC-2/12th Floor, New York, NY 10017, United States of America
Fax: + 1 212 963 3463

Yukarıdaki kuruluşlara ilişkin iletişim ve yakınma kuralları, şikayet modelleri, ve kimlerle bağlantı kurulacağına dair bilgiler, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Dairesi'nin ağ sitesinden;

www.unhchr.ch/html/menu2/complain

veya şu adresten elde edilebilir:

OHCHR-UNOG, 8-14 Avenue de la Paix, 1211 Geneva 10, Switzerland Tel: +41 22 917-9000

Ayrıca **İşkence İhbar Etme El Kitabı'na (The Torture Reporting Handbook)** danışabilirsiniz. Kitapta iddia edilen işkence eylemlerinin nasıl ihbar edileceği, bölgesel ve uluslararası mekanizmaları bilgilendirme işlemleri, başvuruları desteklemek için ne tür bilgiler gerektiği ve başvurulması mümkün olabilecek eylemler açıklanır. İnternette 8 değişik dilde www.essex.ac.uk/torturehandbook veya The Human Rights Centre, University of Essex, Wivenhoe Park, Colchester, CO4 3SQ Tel:01206-872558 'den elde edilebilir.

Diplomatik temsilci/diplomatik korunma

NE TÜR YASAL ÇARELER MEVCUTTUR?

Eğer Britanya uyruklusanız, Dışişleri ve İngiliz Milletler Topluluğu Dairesi'nin (The Foreign and Commonwealth Office) Londra'daki Konsolosluk bölümünün (Consular division) tazminat davanızı işkence yapmakla sorumlu hükûmet nezdinde, sizin adınıza yürütmesini isteyebilirsiniz. Birleşik Krallık Dışişleri ve İngiliz Milletler Topluluğu Dairesi isteğiniz üzerine harekete geçip geçmeyeceği hususunda kendileri karar verirler ve bu kararı işkence gördüğünüz ülkenin ulusal mahkemeleri nezdinde tüm çare arayışlarını denemiş olduğunuzu kanıtlamış olmanız, veya başka hareket yolu kalmadığını gösterebilmeniz (yani yerel çare arayışlarının bitmiş olması) koşuluna bağlayabilirler. Dışişleri ve İngiliz Milletler Topluluğu Dairesi bir mektubunda **TAZMİNAT**'la ilgili şu açıklamada bulunmuştur:

'Hükûmetin bu konuda izlediği politika, yurt dışındaki Britanya uyruklarına uygulanan ciddi kötü muamele ile ilgili iddiaları hangi yabancı hükûmet olursa olsun, onlar nezdinde ortaya koymaktır. Her bir davanın koşullarının diğerlerinden oldukça farklı olma ihtimali, yapacağımız itirazların niteliğini etkiler. Eğer ilgili kişi tarafından belirli bir zarar ziyan talebi öne sürülmüşse, uluslararası davalarda uygulanan normal kurallar uyarınca, davacının önceden tüm yerel yasal çareleri denemiş olmasını bekleriz'.

Dışişleri ve Uluslar Topluluğu Dairesi'nin çok ender olarak isteklerinize yanıt vermediği veya herhangi bir harekete geçmeyi reddettiği (ve sizin de tüm yerel yasal çareleri denemiş olduğunuz) durumlarda, Yüksek Mahkeme'ye (High Court) yasal gözden geçirme başvurusunda bulunabilir ve Dışişleri ve Uluslar Topluluğu Dairesi'nin kararına itiraz edebilirsiniz. Temyiz Mahkemesi'ndeki (The Court of Appeal) *Abbasi v Foreign and*

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

Commonwealth Office (2002 EWCA Civ 1598) davası, Dışişleri ve İngiliz Milletler Topluluğu Dairesi'nin kararlarının çok istisnai durumlarda bir Britanya Mahkemesi'nde (British Court) yeniden gözden geçirilebileceğini hükme bağlamıştır. Böyle bir davayı kazanma olasılığınız çok düşük olduğu için, bu yönde bir harekete girişmezden önceki aşamada bir avukata danışmanızı kuvvetle tavsiye ederiz.

Foreign and Commonwealth Office (Dışişleri ve İngiliz Milletler Topluluğu Bakanlığı)

Consular Directorate, Foreign & Commonwealth Office, Old Admiralty Building, London SW1A 2PA, UK
Tel: 020 7008 1500 Faks: 020 7008 0155
E-posta: consular.fco@qt.net

Dış ülkelerde gözetim altına alınan Britanya uyruklulara dair elçilik hizmetleri için www.fco.gov.uk sitesine bakınız.

Dış ülkelerde gözetim altına alınan Birleşik Krallık uyruklulara yardım sağlayan örgütler:

Prisoners Abroad (Yurt dışında Tutuklular) tutuklu Britanya uyruklulara ve onların aile ve dostlarına destek ve sosyal yardım sağlar ve yurda dönen tutuklarının yeniden yerleştirilmesine yönelik hizmet sunar.
89-93 Fonthill Road, Finsbury Park, London N4 3JH, UK
Tel: 020 7561 6820 Fax: 020 7561 6821
E-posta: info@prisonersabroad.org.uk
www.prisonersabroad.org.uk

Fair trials abroad (Yurt dışında âdil muhakeme) dış ülkelerde suç işledikleri iddiasıyla itham edilen AB vatandaşlarına tavsiye ve yardımda bulunur.
Bağlantı adresi: Sabine Zanker
2nd Floor, Tower building, 11 York Road, London, SE1 NX, UK
Tel: 020 7981 0415
E-posta: fairtrials.abroad@ntlworld.com
www.f-t-a.freeseerve.co.uk

5. BİRLEŞİK KRALLIK'TA NERELERE DANIŞABİLİRSİNİZ

Yukarıda bahsedilen çarelere Birleşik Krallık'tan da başvurulabilir, ***ancak çare için izleyeceğiniz yol ne olursa olsun, yardım istemenizi kuvvetle tavsiye ederiz.*** REDRESS'teki yasal danışmanlar size gerekli tavsiye ve yardımı verebilir veya sizi ya Birleşik Krallık'ta ya da ilgili ülkede bu konuda uzman bir avukata gönderebilirler. Başka bir şık da, konuyu kendi avukatınızla veya Birleşik Krallık'ta üslenmiş ve bireysel yasal davalara bakan insan hakları örgütleriyle görüşmenizdir.

REDRESS'le bağlantı kurarsanız, yasal danışmanlar size ücretsiz ve gizli ön tavsiyelerde bulunurlar. REDRESS'le e-posta, telefon veya mektupla irtibat kurabilir ve yasal danışmanlardan yanıt alabilirsiniz.

Davanızı daha derinlemesine görüşebilmek için sizi dairelerine çağırabilirler. Verdiğiniz bilgiler üzerinde düşündükten sonra, REDRESS size yardımcı olabilecek yeteneğe sahip olup olmadığına karar verecektir.

REDRESS davanıza bakmaya karar verirse, sizinle birlikte bir strateji hazırlayıp, yardımcı olabileceği yolları belirleyecektir.

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

Yasal Danışma Sağlayan Örgütler:

Liberty Liberty'nin İnsan Hakları Hukuk Birimi, emsal teşkil edecek kişisel davaları Birleşik Krallık'ta ülke içi mahkemelere veya Strasbourg'daki İnsan Hakları Mahkemesine götürebilir.
21 Tabard Street, London, SE1 4LA, UK
Tel: 020 7403 3888 Fax: 020 7407 5354
E-posta: info@liberty-human-rights.org.uk
www.liberty-human-rights.org.uk

Redress işkenceden ötürü tazminat almaya çalışanlara tavsiye ve yardım sağlar.
87 Vauxhall walk, London, SE11 5HA, UK
Tel: 020 7793 1777 Fax: 020 7793 1719
E-posta: redresstrust@gn.apc.org
www.redress.org

Yardım edebilecek diğer yasal örgütler:

The AIRE Centre (AIRE Merkezi) Avrupa yasaları ve insan hakları hakkında hukukçulara danışma hizmeti sunar.
Third Floor, 17 Red Lion Square, London WC1R 4QH, UK
Tel: 020 7831 4276 Fax: 020 7404 7760
E-posta: info@airecentre.org
www.airecentre.org

The Bar Human Rights Committee (Baro İnsan Hakları Komitesi) yalnızca uluslararası alanda çalışan bir kuruluştur. Avukat ve yargıçların haklarını korumak ve yasaların üstünlüğü ile kişinin âdil muhakeme haklarına ilişkin uluslararası kabul görmüş yasal standartları ilerletmek için çalışır.
Bar Human Rights Committee, 10-11 Gray's Inn Square, London, WC1R 5JD, UK
Tel: 020 7395 9508 Fax: 020 7831 2430
E-posta: bhrc@compuserve.com
www.barhumanrights.org.uk

BİRLEŞİK KRALLIK'TA NERELERE DANIŞABİLİRSİNİZ

British Institute of Human Rights (İnsan Hakları Britanya Enstitüsü) insan haklarına ilişkin konularda bilgi kaynağı rolünü oynar. Toplum bilincini yükseltmek ve insan haklarını daha iyi anlayabilmeyi sağlamak amacıyla etkinlikler, eğitim ve topluma uzanan projeler düzenler. BHRC'nin kişisel danışma hizmeti yoktur.

School of Law, Kings College London, 8th floor, 75 York Road, London SE1 7AW, UK

Tel: 020 7401 2712 Fax: 020 7401 2695

E-: admin@bihr.org

www.bihr.org

The International Bar Association (Uluslararası Barolar Derneği)

271 Regent Street, London W1B 2AQ, UK

Tel: 020 7629 1206 Fax: 020 7409 0456

E-posta: iba@int-bar.org

www.ibanet.org

The International Centre for the Legal Protection of Human Rights (İnsan Haklarını Yasal Koruma Uluslararası Merkezi) Birleşik Krallık kökenli bir hayırsever kurumu olup, dört coğrafik bölgede: Güney Asya, İngiliz Milletler Topluluğu, Orta ile Doğu Avrupa ve Afrika'da hukukçulara ve hükümet dışı kurumlara tavsiye, yardım ve eğitim sunar. Interights hukukçu olmayan profesyonellere tavsiye hizmeti sunmaz.

INTERIGHTS, Lancaster House, 33 Islington High Street, London N1 9LH, UK

Tel: 020 7278 3230 Fax: 020 7278 4334

E-posta: ir@interights.org

www.interights.org

Justice hukukçu, akademik ve gönüllü sektör çalışanlarından oluşan geniş tabanlı, nüfuzlu üyeleri aracılığıyla yasal reformların gerçekleşmesine yönelik olarak çalışır. Justice kişisel tavsiye hizmeti sunmaz.

59 Carter Lane, London EC4V 5AQ, UK

Tel: 020 7329 5100 Fax: 020 7329 5055

E-posta: admin@justice.org.uk

www.justice.org.uk

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

The Law Society (Hukuk Derneği) Law Society'nin Uluslararası Birim'i (International Unit) yasal tavsiye veremez veya kulis faaliyetlerinde bulunamaz, ancak hukuk mesleğinde çalışanlara karşı işlenen insan hakları ihlallerine ilişkin olarak ilgili hükümetler nezdinde müdahalede bulunur.
113 Chancery lane, London WC2A 1P, UK
Tel: 020 7320 5881
E-posta: internationalhumanrights@lawsociety.org.uk

6. BAŞKA KİMLER YARDIM SAĞLAYABİLİR?

İşkencenin önlenmesi ve tazminatı ile ilgili savunma kampanyaları sürdüren İnsan Hakları örgütleri.

Arzu ederseniz, ilgili ülkede işkence ve genel duruma karşı kampanya yürütmekte olan insan hakları örgütlerine dilekçenizin ayrıntılarını verebilirsiniz. İnsan hakları örgütü sizin davanızın ayrıntılarını belgeleyip, değişim için sürdürdükleri kampanyada kullanabilirler.

İşkence konularına odaklanan örgütler:

Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International)

99-119 Rosebery Avenue, London, EC1R 4RE, UK

Tel: 020 7814 6200 Fax: 020 7833 1510

E-posta: info@amnesty.org.uk

www.amnesty.org.uk

İşkenceyi Önleme Derneği (Association for the Prevention of Torture)

Route de Ferney 10, PO. Box 2267, CH-1211 Geneva 2, Switzerland

Tel: + 41 22 919 21 70 Fax:+ 41 22 919 21 80

E-posta: apt@apt.ch

www.apt.ch

BAŞKA KİMLER YARDIM SAĞLAYABİLİR?

İşkence Mağdurları Merkezi (Centre for Victims of Torture)

717 East River Road, Minneapolis, MN 55455
Tel: + 1 612 436 4800 Fax: + 1 612 436 2600
E-posta: cvt@cvt.org
www.cvt.org

İşkencenin Kaldırılması için Uluslararası Hristiyan Eylem Federasyonu (The International Federation of Action by Christians for the Abolition of Torture) (Fi.ACAT)

27 rue de Maubeuge, 75009 Paris, France
Tel: + 33 1 42 80 01 60 Fax: + 33 1 42 80 20 89
E-posta: fi.acat@wanadoo.fr
www.fiacat.org

İşkence Kurbanları için Uluslararası Rehabilitasyon Konseyi (International Rehabilitation Council for Torture Victims)

Borgergade 13 , P.O. Box 9049 , DK-1022 Copenhagen, K, Denmark
Tel: +45 33 76 06 00 Fax: +45 33 76 05 00
E-posta: irct@irct.org
www.irct.org

İşkenceye karşı Dünya Örgütü (World Organisation Against Torture)

OMCT Europe , Rue de L'Enseignement, 91, B-1000
Bruxelles, Belgium
Tel/Fax: +32 2 218 37 19
E-posta: omcteuropa@omct.org
www.omct.org

Genel kuruluşlar:

Sürgündeki Baskı Kurbanları Kurumu (Association for the Victims of Repression in Exile)

AVRE, 1-3 allée du Tertre, 92000 Nanterre, France
Tel: + 33 1 41 91 72 80 Fax: + 33 1 47 25 35 86
E-posta: contact@avre.org
www.avre.org

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

İnsan Hakları Gözetimi (Human Rights Watch)

2nd floor, 2-12 Pentonville road, London, N1 9HF, UK

Tel: 020 7713 1955 Fax: 020 7713 1800

E-posta: hrwuk@hrw.org

www.hrw.org

İnsan Hakları Uluslararası Federasyonu (International Federation for Human Rights)

FIDH, 17 Passage de la Main d'Or, 75011 Paris, France

Tel: + 33 1 43 55 25 18

E-posta: fidh@fidh.org

www.fidh.org

İnsan Hakları Avukatlar Komitesi (Lawyers Committee for Human Rights)

333 Seventh Avenue, 13th Floor, New York, NY 10001-5004

Tel: + 1 212 845 5200 Fax: + 1 212 845 5299

E-posta: nyc@lchr.org

www.lchr.org

İlintili alanlarda sınırlı olarak çalışan kuruluşlar:

Anti-Slavery International (Köleliğe Karşı Uluslararası Kuruluş) yalnızca kölelik ve köleliğe ilişkin suistimaller üzerine çalışır.

Thomas Clarkson House, The Stableyard, Broomgrove Road, London, SW9 9TL, UK

Tel: 020 7501 8920 Fax: 020 7738 4110

E-posta: info@antislavery.org

www.antislavery.org

Minority Rights Group International (Uluslararası Azınlık Hakları Grubu) dünyanı her yanında azınlıkların haklarının güvenlik altına alınması için çalışır.

379 Brixton Road, London, SW9 7DE, UK

Tel: 020 7978 9498 Fax: 020 7738 6265

E-posta: minority.rights@mrgmail.org

www.minorityrights.org

BAŞKA KİMLER YARDIM SAĞLAYABİLİR?

Survival International (Survive) (Uluslararası Yaşamı Sürdürme) dünyanın her yanında 'aşiret' halklarının haklarını savunma çalışması yapar.

6 Charterhouse Buildings, London, EC1M 7ET , UK

Tel: 020 7687 8700 Fax: 020 7687 8701

E-posta: info@survival-international.org

www.survial-international.org

Parlâmento Üyeleri ve Avrupa Parlâmentosu Üyeleri

Bölgenizin Parlâmento üyesi (MP) ve Avrupa Parlâmento üyesi (MEP), ilgili hükûmetin Elçi veya temsilcisine (eğer Birleşik Krallık'ta mevcutsa) veya Dışişleri ve Uluslar Topluluğu Dairesi'ne, veyahut da doğrudan doğruya ülkenizin hükûmetine yazmak suretiyle sizin adınıza itirazlarınızı bildirir. Bölgenizin Parlâmento üyesi (MP) ve Avrupa Parlâmento üyesi (MEP) ile mektupla veya onlarla randevu alarak temas kurabilir, ya da yasal danışmanınızın sizin adınıza onlarla temas kurmasını isteyebilirsiniz. Mahkemeye dava sunmuşsanız veya başka bölgesel veya uluslararası dava sürecindeyseniz durumunuzla ilgilenme olasılıkları azdır. Ayrıca durumu gözönüne getirmek için, çalıştıkları Parlâmento'da mevzu hakkında sorular sorup, alınacak tedbirler hakkında yanıt isteyebilirler.

Milletvekilinizle (MP) bağlantı kurma

Bölgeniz milletvekiline House of Commons, London, SW1A 0AA, adresine mektup yazabilirsiniz. Milletvekilinizin kim olduğunu bilmiyorsanız, internet veri tabanında, www.locata.co.uk/commons arayabilir veya 020 7219 4272 numaralı telefonla bilgilendirme hattına sorabilirsiniz.

İskoçya'da yaşıyorsanız İskoçya Parlâmento üyenize de (MSP) The Scottish Parliament, Edinburgh EH99 1SP

İŞKENCE İÇİN TAZMİNAT ÖDEMELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

adresine yazabilirsiniz. MSP'nin kimliğini internette www.scottish.parliament.uk/msps veya telefonla 0131 348 5000 numaradan öğrenebilirsiniz.

Galler'de yaşıyorsanız Galler Meclisi'ndeki (Welsh Assembly) meclis üyenize de National Assembly for Wales, Cardiff Bay, Cardiff CF99 1NA adresinde yazabilirsiniz. Meclis üyenizin kim olduğunu www.wales.gov.uk/who/constit_e internet sitesi

Avrupa Parlâmenterinizle (MEP) bağlantı kurma

MEP'inizin kim olduğunu internette www.europarl.org.uk/uk_mep sitesinden arayabilir veya telefonla 020 7227 4300 numaradan öğrenebilirsiniz.

MP grupları

Aşağıdaki milletvekili (MP) grupları da yararlı olabilir:

Partiler Arası İnsan Hakları Grubu

Başkan: Ann Clwyd İrtibat: Ms Ann Clwyd MP, House of Commons, London SW1A OAA. Tel: 020 7219 6609

Göçmenlerle ilgili Partiler arası Grup

Başkan: Neil Gerrard İrtibat: Mr Imran Hussain, Refugee Council, 3 Bondway, London SW8 1SJ. Tel: 020 7820 3046

Partiler arası Savaş Suçları Grubu

Başkan: Baroness Golding İrtibat: Mr Edward Lewin, c/o Lord Janner of Braunstone, House of Lords, London SW1A OPW. Tel: 020 7222 2863

Dünya Hükûmetiyle ilgili Partiler arası Grup (Birleşmiş Milletler, küresel kuruluşlar ve uluslararası yasaların demokratikleşmesi için yeniden yapılanmayı teşvik eder)

Başkan: Gavin Strang İrtibat: Mr Simon Burall, One World Trust, c/o All-Party Parliamentary Group for World Government, Houses of Parliament, London SW1A OAA. Tel: 020 7219 3825

Aralarında ülke grupları da olan diğer grupların (örneğin İngiltere ve Türkiye arasında ilişkilerin gelişmesini teşvik eden

BAŞKA KİMLER YARDIM SAĞLAYABİLİR?

Partiler arası Türkiye grubu) listeleri için internete bakınız:
www.publications.parliament.uk/pa/cm/cmparty/memi01.htm

BÖLÜM III DESTEK, BİLGİLENDİRME VE DANIŞMA HİZMETLERİNİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Bu bölümdeki listelerde: **One Stop Servisleri**'ni, **Yasal Danışma** merkezlerini, **Sağlık Bakım** merkezlerini, **Toplumsal Destek** ve **Toplumsal Göçmen Örgütlerini** bulabilirsiniz.

Liste bölgesel olarak ve alfabe sıralamasına göre hazırlanmıştır. Listelerden önce belirtilen hizmetlere ilişkin genel bilgilendirme ve ek bilgi kaynaklarını bulabilirsiniz.

Bu listenin kesinlikle tam kapsamlı ve geniş ayrıntılı olmadığına dikkatinizi çekeriz. Size büyük yardımı olabilecek hizmet ve merkezler bu listede bulunmayabilir. One Stop Servisleri yerel hizmet ve grupların ayrıntılarını verebilir. Ayrıca yerel sağlık bakım merkezinizde soruşturmakla veya internette ek bilgiler elde edebilirsiniz.

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

DİZİN

1.GENEL BİLGİLENDİRME	46
2.DOĞU İNGİLTERE	50
3.EAST (DOĞU) MIDLANDS	51
4.LONDRA	56
5.KUZEY DOĞU İNGİLTERE	56
6.KUZEY BATI İNGİLTERE	58
7.KUZEY İRLANDA	61
8.İSKOÇYA	61
9.GÜNEY İNGİLTERE	63
10.GÜNEY BATI İNGİLTERE	66
11.GALLER	67
12.WEST (BATI) MIDLANDS	69
13. YORKSHIRE & HUMBERSIDE	70

1. GENEL BİLGİLENDİRME

ONE STOP SERVİSLERİ

One Stop Servisleri (OSS) NASS desteği almakta olanlara yöneliktir. Birleşik Krallık'taki bütün OSS'ler alttaki listede yer alır. Her OSS'de, Göçmen Toplum Örgütleri'yle irtibat kurmaya yararlı detaylarla birlikte, yerel sosyal ve sağlık bakım merkezlerinin ayrıntıları bulunabilir. OSS'lerin açılış saatleri değişken olabileceğinden, gitmezden önce telefonla aramanız ısrarla tavsiye edilir.

Göçmenler Konseyi (The Refugee Council)

Birleşik Krallık'ta sığınma başvuruçuları ve göçmenler için çalışan en büyük örgüt www.refugeecouncil.org.uk

İskoçya Göçmenler Konseyi (The Scottish Refugee Council)

İskoçya dahilindeki sığınma başvuruçuları ve göçmenler için çalışır. www.scottishrefugeecouncil.org.uk

YASAL DANIŞMA

Altındaki listede yer alan danışma merkezleri sığınma başvuruçuları ve işkenceden sağ kurtulanlarla uğraşma hususlarında deneyimlidir.

Eğer bölgeniz için bir yasal danışma merkezi listede yer almıyorsa, Toplum Yasal Servisi (Community Legal Service) rehberine bakabilirsiniz www.justask.org.uk

Yurttaş Danışma Bürosu (Citizens Advice Bureau - CAB)

CAB ücretsiz, bağımsız ve tarafsız bir danışma hizmeti sunar. Yerel büronuzu www.nacab.org.uk/cabdir 'de bulabilirsiniz.

Göçmenlik Danışma Servisi (Immigration Advisory Service – IAS)

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

IAS göçmenler ve sığınmacılara ücretsiz yasal danışma ve temsilci sağlar. Yerel IAS dairesinin detaylarını www.iasuk.org 'da bulabilirsiniz.

Göçmenlerin Refahı için Ortak Konsey (Joint Council for the Welfare of Immigrants – JCWI)

JCWI göç ve iltica yasa ve politikalarına ilişkin ücretsiz danışma ve kişisel durumları inceleme hizmetleri sağlar. www.jcwi.org.uk

Yasal Merkezler (Law Centres)

Yasal merkezler hizmet verdikleri bölgelerde yaşayan ve çalışanlara ücretsiz ve bağımsız bir servis sunarlar. Yerel yasal merkeziniz için www.lawcentres.org.uk sitesine bakınız

Multikulti

Toplum içinde kullanılan 11 dilde çevirisi yapılmış, sosyal yardım yasaları üzerine bilgilendirme, tavsiye, rehber ve eğitim malzemeleri www.multikulti.org.uk

SAĞLIK BAKIMI:

Altta ki listede yer alan Sağlık Bakım merkezleri mülteciler ve işkence mağdurları ile ilgilenmekte deneyimlidir.

Aradığınız sağlık hizmeti listede yer almıyorsa NHS ağ sitesine de bakabilirsiniz www.nhs.uk/localservices

Babel Tree

Toplum içinde kullanılan 36 dilde sağlık hususunda bilgilendirme www.adec.org.au/babeltree

British Red Cross (Britanya Kızıl Haç örgütü)

Vücutun veya yüzün şeklini çirkinleştiren yara izlerinin veya deri hastalıklarının etkisini örtücü veya azaltıcı teknikleri öğreten deri kamuflej servisi sunar. Doktorun göndermiş olması gereklidir. Yerel Red Cross detayları için: www.redcross.org.uk sitesine bakınız.

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

*HARP Health for Asylum Seekers and Refugees Portal
(Mülteci ve göçmenler için Sağlık Giriş Kapısı)*

Mülteci ve göçmenlere ilişkin kaynak ve bilgilendirme rehberi
www.harpweb.org

Medact

Göçmenler ve mültecilerle çalışan ve onlara yüksek düzeyde bakım sunan profesyonel sağlık görevlileri şebekesi.

www.medact.org

UK Trauma Group (Birleşik Krallık Travma Grubu)

Büyük travma yaratan olaylara maruz kalanlara ilişkin bilgilendirme ve hizmetler rehberi. Ayrıca Travmalı Stres Eğitimi ile ilgili Avrupalı ve Uluslararası dernekler.

www.uktrauma.org.uk

TOPLUMSAL DESTEK ve TOPLUMSAL GÖÇMEN KURULUŞLARI

Göçmenler tarafından kendi toplumlarına destek ve danışma sağlamak amacıyla yürütülen Toplumsal Destek (Community Support) ve kısa adıyla RCO diye bilinen Toplumsal Göçmen Kuruluşları (Refugee Community Organisations) alttaki listede yer almaktadır.

Bölgenizde bulunan ve listede yer almayan yararlı gruplar olabileceğini vurgulamak istiyoruz. Bu yüzden kişisel araştırma yapmanızı salık veriyoruz.

Size en yakın büyük kütüphanede yerel klüp, dernek ve kurumların ayrıntılarını veri tabanı bulunabilir. Bu veri tabanlarına internetten de erişmek mümkün olabilse de, bu rehberler de tam kapsamlı olmayabilir.

Aşağıdaki web sitelerinde Toplumsal Destek ve RCO'lara ilişkin etraflı bilgiler mevcuttur.

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Asian Resource Centre (Asyalılar Kaynak Merkezi)

Birmingham'da kurulmuş ve West Midlands bölgesindeki toplumlara hizmet veren bir merkez.

home.btclick.com/asian.resource

Community World UK (Toplum Dünyası Birleşik Krallık)

İnternet toplumlari veya toplumsal gruplar için ülke çapında bir rehber www.community-world.co.uk

Greater Glasgow Ethnic Minority Directory (Glasgow Büyükşehir Etnik Azınlık Rehberi)

Glasgow bölgesindeki etnik azınlık örgütleri rehberi www.ethnicminoritydirectory.co.uk

HARP Health for Asylum Seekers and Refugees Portal (HARP Mülteciler ve Göçmenler için Sağlık)

Mülteci ve göçmenlerle ilgili bilgilendirme ve kaynak rehberi www.harpweb.org

ICAR Information Centre about Asylum and Refugees (Mapping the UK) (İltica ve Göçmenlerle ilgili ICAR Bilgilendirme Merkezi)

İltica ve göç konuları üzerine bölgesel bilgilendirme ve kaynaklar (hazırlanma aşamasında)

www.icar.org.uk/content/res/map

London Health (Londra Sağlık)

Londra Bölgesi Destek ve Kampanya Grupları Rehberi

www.londonhealth.co.uk/campaignandsupportgroupsethnicminorities

Middle East UK (Orta Doğu Birleşik Krallık)

Birleşik Krallıkta kurulmuş İslâm örgütleri ve Orta Doğu Dernekleri Rehberi www.middleeastuk.com

North of England Refugee Service (Kuzey İngiltere Göçmen Servisi)

Kuzey Doğuda çalışan ve bölgesel göçmen toplumlarının ayrıntılarını içeren örgüt www.refugee.org.uk

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Refugee Access (Göçmen Erişim)

Yorkshire ve Humberside bölgelerindeki göçmenler ve mülteciler için hazırlanmış rehber www.refugeeaccess.info

2. DOĞU İNGİLTERE

CAMBRIDGE

Toplumsal Destek

Cambridge Refugee Support Group (Cambridge Göçmen Destek Grubu),
Llandaff Chambers, 2 Regent Street, Cambridge, CB2 1AX,
Tel: 01223-575489

GREAT YARMOUTH

Toplumsal Destek

Great Yarmouth Refugee Outreach Service (GYROS) (Great Yarmouth Göçmenlere Uzanan Hizmet),
Great Yarmouth Tel: 01493-650585

KINGS LYNN

Toplumsal destek

Kings Lynn Asylum Refugee Support (Kings Lynn İltica Göçmen Destek),
The Friends' Meeting House, Bridge St, Kings Lynn, PE30 Tel:
01553-692037

IPSWICH

One Stop Servisleri

Refugee Council (Göçmen Konseyi),

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

1st Floor, 4-8 Museum Street, Ipswich, IP1 1HT Tel: 01473-221560

Sağlık Bakımı

Suffolk Community Refugee Team (Suffolk Toplum Göçmen Ekibi),

70 St Helen's St, Ipswich, IP4 2LA, Tel: 01473-341750

Toplumsal Destek

Suffolk Refugee Support Forum (Suffolk Göçmen Destek Forumu)

38 Matthew Street, Ipswich, IP1 3EP, Tel: 01473-400785

NORWICH

Yasal Destek

Immigration Advisory Service (IAS) (Göçmenlik Danışma Servisi),

The Advice Arcade, 4 Guildhall Hill, Norwich, NR2 1JH, Tel: 01603-496623

PETERBOROUGH

Toplumsal Destek

Peterborough Refugee Association (Peterborough Göçmen Derneği),

Peterborough Regional College, Park Crescent, Peterborough, PE1 4DZ Tel: 01733-762245

3. EAST (DOĞU) MIDLANDS

DERBY

Sağlık Bakımı

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Fountain Primary Care Service (Fountain Ana Bakım Hizmeti),
60-62 Sale Street, Derby, DE23 8GD Tel: 01332-546660

Toplumsal Göçmen Örgütleri

Refugee Advice Centre (Göçmen Danışma Merkezi),
c/o Bosnia Herzegovina Community Association, 1 Uttoxeter
New Road, Derby, DE22 3NL Tel: 01332-294436

LEICESTER

One Stop Servisi

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
Melbourne Centre, Melbourne Road, Leicester, LE2 0GU Tel:
0116-261-4830

NORTHAMPTON

Sağlık Bakımı

*Maple Access Project for Asylum Seekers (Mülteciler için
Maple Erişim Projesi),*
6 Castillion Terrace, Northampton, NN1 1LD Tel: 01604-
250969

NOTTINGHAM

One Stop Servisi

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
3rd Floor, Albion House, Canal Street, Nottingham, NG1 7EG
Tel: 0115-941-8552

Sağlık Bakımı

*Centre for Trauma Studies/Traumatic Stress Service (Travma
Eğitim Merkezi/Travmalı Stres Servisi),*
Nottinghamshire Healthcare NHS Trust, Westminster House,
598 The Wells Rd, Nottingham NG3 3AA Tel: 0115-952-9436.

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Toplumsal Destek

Refugee Forum (Göçmen Forumu),
118 Mansfield Road, Nottingham, NG1 3HL Tel: 0115-985-9546

4. LONDRA

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Hattı),
PB House 185 Dartmos Road, Sydenham, SE26 4RJ Tel: 020 8699 0048

Refugee Council (Göçmen Konseyi),
240-250 Ferndale Road, London, SW9 8BB Tel:020 7346 6700, Advice Line: 020-7346-6777

Sağlık Bakımı

The African Well Woman Clinic (Sağlıklı Kadın Afrikalı Kliniği),
St Thomas' Hospital, Office 3, 6th Floor, North Wing, London, SE1 7EH Tel: 020-7960-5595

Brixton Refugee Health Project (Brixton Göçmen Sağlık Projesi),
1 Lower Marsh, Waterloo, SE1 7NT Tel: 0207-716-7000

Chinese National Healthy Living Centre (Ulusal Sağlıklı Yaşama Çinli Merkezi),
29-30 Soho Square, London, W1D 3QS Tel: 020-7287-0904

Health and Housing Access Workers (Sağlık ve Konut Erişim Çalışanları),
St Pancras Hospital, 4 St Pancras Way, London, NW1 OPH
Tel: 020-7530-34444

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

HHELP,

1 St Mark Street, London, E1 8DJ Tel: 020-7702-9202

*Medical Foundation for the Care of Victims of Torture
(İşkence Kurbanlarına Bakım için Tıbbî Kurum),*

111, Isledon Road, London N7 7JW Tel: 020 7813 7777

Orexis,

192 Evelyn Street, London, SE8 5DB Tel: 020-8691-1233

*Primary Care Refugees Project (Göçmenler Ana Bakım
Projesi),*

*Health Development Service, Beckenham Hospital, 379
Croydon Road, Beckenham, BR3 3QL Tel: 020-8402-6998*

*Primary Health Care Team for Lambeth, Lewisham and
Southwark (Homeless People and Refugees), (Lambeth,
Lewisham ve Southwark bölgeleri Ana Sağlık Bakımı Ekibi –
Konutsuz kişiler ve Göçmenler)*

49 Plashet Road, E13 0QA Tel: 020-7414-1507

*Refugee Health Access Project (Göçmen Sağlık Erişim
Projesi)*

1st Floor, Britannia House, 960 High Road, North Finchley,
N12 9RY Tel: 020-8446-6624

*St Hilda's East Community Centre, (St Hilda's Doğu Toplum
Merkezi)*

18 Club Row, E2 7EY Tel: 020-773- 8066

Traumatic Stress Clinic (Travmalı Stres Kliniği),

73 Charlotte Street, London W1T 4PL Tel: 020-7530-3666

*Women's Health and Family Services (Kadın Sağlığı ve Aile
Hizmetleri),*

The Brady Arts and Community Centre, 192-196 Hanbury
Street, E1 5HU Tel: 020-7377-8725

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Toplumsal Göçmen Örgütleri

Afghan Association of London (Londra Afgan Derneği),
Suite 1, 84-88 Pinner Road, Harrow, Middlesex, HA1 4HZ Tel:
020-8861-6990

*African Community Welfare Association (Afrika Topluları
Refah Derneği)*
728 Romford Road, Manor Park, E12 6BT Tel: 020-8514-
5657

*Kurdish Advice Centre (For Kurds from Turkey) (Kürt
Danışma Merkezi – Türkiye’li Kürtler için),*
St Mary’s Community Centre, Birkbeck Road, London, N8 7PF
Tel: 020-8347-8657

*Kurdish Advocacy & Information Centre (KIAC, For Kurds
from Iraq) (Kürt Avukatlık ve Bilgilendirme Merkezi – Irak’lı
Kürtler için)*
Caxton House, 129 St John Way, London, N19 3RQ Tel: 020-
7272-9499

Iranian Association (İranlılar Derneği),
Palingswick House, 241 King Street, London, W6 9LP Tel:
020-8748-6682

*Halkevi Kurdish & Turkish Community Centre (Halkevi Kürt
ve Türk Toplumu Merkezi),*
92-100 Stoke Newington, London, N16 7XB, Tel: 020-7249-
6980

Iraqi Community Association (İrak Toplumu Derneği),
Palingswick House, 241 King Street, London, W6 9LP Tel:
020-8741-5491

*MOSAADA Centre for Single Women (MOSAADA Bekâr
Kadınlar Merkezi,*
Ground Floor, 118 Commercial Street, E1 6NF Tel: 022-7247-
7111

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Muslim Women's Welfare Association (Müslüman Kadınlar Refah Derneği),
425 Lea Bridge Road, London, E10 7EA Tel: 020-8539-7478

Romany Support Group (Çingene Destek Grubu),
PO Box 23610, London, E7 0XB Tel: 07949 089 778

Somali Community Centre (Somali Toplum Merkezi),
1-2 Lismore Circus, London, NW5 4QF Tel: 020-7633-0729

5. KUZAY DOĞU İNGİLTERE

MIDDLESBROUGH

One Stop Servisi

North of England Refugee Service (Kuzey İngiltere Göçmen Servisi),
27 Borough Road, Middlesbrough, TS1 4AP Tel: 01642-217447

Yasal Danışma

Immigration Advisory Service (IAS) (Göçmenlik Danışma Servisi),
96-98 Borough Road, Middlesbrough, TS1 2HJ Tel: 01642-219222

Sağlık Bakımı

PMS to Asylum Seekers (Mülteciler için Kişisel Tıbbî Hizmetler),
Haven Medical Practice, 7 Harris Street, Middlesbrough, TS1
Tel:01642-251053

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

NEWCASTLE-UPON-TYNE

One Stop Servisi

North of England Refugee Service (NERS) (Kuzey İngiltere Göçmen Servisi),
19 Bigg Market, Newcastle-upon-Tyne, NE1 1UN Tel: 0191-222-0406

Sağlık Bakımı

Sceptre Court Surgery (Sceptre Court Kliniği),
Elswick Health Centre, Medon Street, Newcastle-upon-Tyne, NE4 6SH Tel: 0191-219-5160

Toplumsal Destek

West End Refugee Service (West End Göçmen Servisi),
St Philip's Vicarage, St Philip's Close, Newcastle-upon-Tyne, NE4 Tel: 0191-273-7482

Toplumsal Göçmen Örgütleri

Regional Refugee Forum (Bölgesel Göçmen Forumu),
c/o NERS, 2 Jesmond Road West, Newcastle-upon-Tyne, NE2 9PQ Tel: 0191-245-7311

STOCKTON-ON-TEES

Sağlık Bakımı

Arrival Practice (Arrival Kliniği),
Matthew Road, Teesdale, Thornaby, Stockton-on-Tees, TS17 6EY Tel: 01642-615415

Toplumsal Destek

Asylum Support Team (İltica Destek Ekibi),
Advice Centre, Bath Lane, Stockton-on-Tees TS18 2DS Tel:

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

01642-415030

SUNDERLAND

One Stop Servisi

North of England Refugee Service (NERS) (Kuzey İngiltere Göçmen Servisi),
19 Villier St, Sunderland, SR1 1EJ Tel: 0191 510 8685

Sağlık Bakımı

Pegasi Practice (Pegasi Kliniği),
Hendon Health Centre, Meaburn Terrace, Sunderland, SR1 2LR Tel: 0191-510-1865

WALLSEND

One Stop Servisi

North of England Refugee Service (NERS) (Kuzey İngiltere Göçmen Servisi),
3rd Floor, The Forum, Wallsend, NE28 8LX Tel: 0191-200-1109

Sağlık Bakımı

North Tyneside Transitional Care Practice (North Tyneside Geçiş Dönemi Bakım Kliniği),
Wallsend Health Centre, The Green, Wallsend, NE28 7PD Tel: 0191-220-5969

6. KUZEY BATI İNGİLTERE

BLACKBURN & DARWEN

Sağlık Bakımı

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Asylum Seeker Health Team (ASH) (Mülteci Sağlık Ekibi),
Larkhill Health Centre, Mount Pleasant, Blackburn
BB1 5BJ Tel: 01254-263611

LIVERPOOL

One Stop Servisi

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
34 Princes Road, Liverpool, L8 1TH Tel: 0151-702-6300

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
Great Homer Street Medical Centre, 25 Conway Street,
Liverpool L5 Tel: 0151-702-6300 (main Liverpool Office)

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
Toxteth Citizens Advice Bureau, High Park Street, Liverpool
L8. Tel: 0151-702-6300 (main Liverpool Office)

Yasal Danışma

Immigration Advisory Service (Göçmenlik Danışma Servisi)
(IAS),
Beetham House, 59-61 Tithesbarm, Liverpool, L2 2SB Tel:
0151-242-0920

Sağlık Bakımı

Princes Park Health Centre (Princes Park Sağlık Merkezi),
Bentley Road, Liverpool, L8 6SY Tel: 0151-728-8313

MANCHESTER & SALFORD

One Stop Servisi

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
1 Tariff Street, Manchester, M1 2HF Tel:0161-233-1200

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Yasal Danışma

Immigration Advisory Services (Göçmenlik Danışma Servisi),
Suite 7B, 7th Floor, Blackfriars House, Parsonage,
Manchester, M3 5JA Tel: 0161-834-9942

Sağlık Bakımı

Medical Foundation North West (Kuzey Batı Tıbbî Kurumu),
The Angel Healthy Living Centre, St Philipps Place, Chapel St,
Salford, M3 6FA Tel: 0161-839-8090

Toplumsal Destek

Refugee Orientation Project (Göçmen Yönlendirme Projesi),
British Red Cross, Bradbury House, Unit 4, Ohio Avenue,
Central Park, Salford, M5 2GT Tel: 0161-888-8900

Toplumsal Göçmen Örgütleri

Manchester Refugee Support Network (MSRN) (Manchester
Göçmen Destek Şebekesi),
St James' Centre, 95a Princess Road, Moss Side, Manchester,
Tel: 0161-868-0777

WIGAN & LEIGH

Toplumsal Destek

Wigan Citizen Advice Bureau Asylum Seekers Unit (Wigan
Yurttaş Danışma Bürosu Mülteci Birimi) ,
Gerard Winstanley House, Crawford Street, General & Legal
Advice, Wigan, WN1 1NG Tel: 01942-241113

Add a Voice (Direct advocacy service) (Add a Voice Avukatlık
Hizmeti),
53 Church Street, Leigh, WN7 1AY Tel: 01942-601563

7. KUZEY İRLÂNDA

BELFAST

One Stop Servisi

Northern Ireland Council for Ethnic Minorities (NICEM)
(Kuzey İrlânda Etnik Azınlıklar Konseyi),
3rd Floor, Ascott House, 24-31 Shaftesbury Square, Belfast,
BT2 7DW Tel: 02890-238645

Yasal Danışma

Law Centre NI (Hukuk Merkezi),
124 Donegall Street, Belfast, BT1 2GY Tel:02890-244401

8. İSKOÇYA

ABERDEEN

Sağlık Bakımı

The Aberdeen Traumatic Stress Clinic and the Centre for Trauma Research (Aberdeen Travmalı Stres Kliniği ve Travma Araştırma Merkezi),
Grampian Primary Care NHS Trust Headquarters, Bennachie,
Royal Cornhill Hospital, Aberdeen, AB25 2ZH Tel: 01224-557892

EDINBURGH

One Stop Servisi

Scottish Refugee Council (İskoçya Göçmen Konseyi),
200 Cowgate, Edinburgh, EH1 1NQ Tel: 0141-248-9799
(main Glasgow office)

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

GLASGOW

One Stop Servisi

Scottish Refugee Council (İskoçya Göçmen Konseyi),
5 Cadogan Square, Cadogan Street, Glasgow, G2 7PH Office
Tel: 0141-248-9799 Advice Line Tel: 0800-0856087

Scottish Refugee Council (İskoçya Göçmen Konseyi),
Drop-in Club AT Elmbank Crescent, Quaker Meeting House,
38 Elmbank Crescent, Glasgow Tel: 0141-248-9799 (main
Glasgow office)

Scottish Refugee Council (İskoçya Göçmen Konseyi)
Women's Group,
Quaker Meeting House, 38 Elmbank Crescent Tel: 0141-248-
9799 (main Glasgow office)

Yasal Danışma

Immigration Advisory Service (Göçmenlik Danışma Servisi)
(IAS),
115 Bath Street, Glasgow, G2 2SZ, Tel: 0141-248-2956

Sağlık Bakımı

Fernbank Health Centre (Fernbank Sağlık Merkezi),
194 Fernbank Street, Glasgow, G22 6DB Tel: 0141-589-8000

Castlemilk Health Centre (Castlemilk Sağlık Merkezi),
71 Dougrie Drive, Glasgow, G45 9AW Tel: 0141-531-8585

Practice A Governhill Health Centre (Practice A Governhill
Sağlık Merkezi),
233 Calder Street, Glasgow, G42 7DR Tel: 0141-531-8361

Woodside Health Centre (Woodside Sağlık Merkezi),
Barr Street, Glasgow, G20 7LR Tel: 0141-531-9510

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Asylum Seekers Mental Health Liaison Team Department of Clinical Psychology (Kliniksel Psikoloji Bölümü Mülteciler Zihinsel Sağlık İrtibat Ekibi) ,
Stobb Hill Hospital, 133 Balornock Road, Glasgow, G21 3UT
Tel: 0141-531-3274

9. GÜNEY İNGİLTERE

ASHFORD

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı),
Ashford Christian Fellowship, Solid Rock, Norwood Street,
Ashford, Kent TN23 1QU Tel: 01304-203977 (main Dover
office)

BRIGHTON

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı),
7a Church Street, Brighton, BN1 1US Tel: 01273-671711

Toplumsal Destek

Sussex Refugee Association (Sussex Göçmen Derneği),
Kemptown Crypt Community Centre, St George's Church, St
George's Road, Brighton, BN2 1ED Tel: 01273-275190

CANTERBURY

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı),
The Friends Meeting House, 6 The Friars, Canterbury, Kent
CT1 2AS Tel: 01304-203977 (main Dover office)

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

CRAWLEY

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı) West Sussex, The Red Cross building, West Green Drive, Crawley
Tel:01273-671711 (main Brighton office)

DOVER

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı),
Room 65, No 1 Control Building, Eastern Docks, Dover, CT16
1JA Tel: 01304-203977

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı),
89 Folkestone Road, Dover, CT17 9SD Tel: 01304-203074

Sağlık Bakımı

Dover Health Centre (Dover Sağlık Merkezi),
1st Floor , Maison Dieu Road, Dover, CT16 1RH Tel: 01304-
865577

EASTBOURNE

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı) East Sussex,
Braemar House, 28 St Leonards Road, Eastbourne Tel:
01273-671711 (main Brighton office)

FOLKESTONE

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı) Kent,

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

53 The Old High Street, Folkestone, Kent CT20 1RN Tel:
01304-203977 (main Dover office)

GRAVESEND

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı) Kent
The Methodist Church Hall, Wilfred Street, Gravesend, Kent
DA12 2RE Tel: 01304-203977 (main Dover office)

HASTINGS

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı),
48 Havelock Road, Hastings, TN34 1BE Tel: 01424-717011

HOUNSLOW

One Stop Servisi

Refugee Arrivals Project (Göçmenlerin Varışları Projesi),
41b Cross Lances Road, Hounslow, Middlesex, TW3 OES Tel:
020-8607-6888

HOVE

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı) West
Sussex,
Hove drop-in, Cornerstone Community Centre, Church Road,
Hove Tel: 01273-671711 (main Brighton office)

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

MARGATE

One Stop Servisi

Migrant Helpline (Göçmen Yardım Telefon Hattı),
1 Cecil Street, Margate, CT7 1NX Tel: 01843-292921

Toplumsal Destek

Kent Refugee Support Group (Kent Göçmen Destek Grubu),
Omega House, 7 New St, CT9 Tel: 01843-280225

OXFORD

Toplumsal Destek

Asylum Welcome & Detainees Support Group (Mülteci Hoş Karşılama & Gözetim Altındakileri Destekleme Grubu),
276a Cowley Road, Oxford, OX4 1UR Tel: 01865-722082

SOUTHAMPTON

One Stop Servisi

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
50 Oxford Street, Southampton, SO14 3PP Tel: 02380-248130

10. GÜNEY-BATI İNGİLTERE

BRISTOL

One Stop Servisi

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),
Senate House, 36 Stokes Croft, Bristol, BS1 3QD Tel: 0117-989-2100

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

PLYMOUTH

One Stop Servisi

Refugee Action (Göçmen Çalışmaları),

Virginia House, 40 Looe Street, Plymouth, PL4 0EB
Tel:01752-519866

Sağlık Bakımı

Asylum Seeker Mental Health Service (Mülteciler Zihinsel Sağlık Servisi),

Nuffield Clinic, Lipson Road, Plymouth, PL4 8NQ Tel: 07876-564585

Toplumsal Destek

Devon & Cornwall Refugee Support Council (Devon & Cornwall Göçmen Destek Konseyi),

7 Whimble St, Plymouth, PL1 2DH Tel: 01752-265952

11. GALLER

CARDIFF

One Stop Servisi

Welsh Refugee Council (Galler Göçmen Konseyi),

Phoenix House, 389 Newport Road, Cardiff, CF24 1TP
Tel:02920-489800

Yasal Danışma

Immigration Advisory Service (Göçmenlik Danışma Servisi),
211a City Road, Roath, Cardiff, CF2 3JD Tel: 02920-496662

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Toplumsal Göçmen Örgütleri

Iraqi Community Organisation (İrak Toplumu Örgütü),
SWICRA, 29 Lakeside Drive, Cardiff, CF2 6DD Tel: 02920-
689380

*Somali Advice & Information (Somali Danışma &
Bilgilendirme),*
68 St James Street, Cardiff, CF10 5EZ Tel:02920-499916

NEWPORT

One Stop Servisi

Welsh Refugee Council (Galler Göçmen Konseyi),
High Street Chambers, 51 High Street, Newport, NP20 1GB
Tel: 01633-266420

SWANSEA

One Stop Servisi

Welsh Refugee Council (Galler Göçmen Konseyi),
YMCA, 1 The Kingsway, Swansea, SA1 5JQ Tel: 01792-
301729

Sağlık Bakımı

Asylum Seekers Health Team (Mülteci Sağlık Ekibi),
Central Clinic, Trinity Buildings, 21 Orchard Street, Swansea,
SA1 5AT Tel: 01792-651501 or 01792-517882

WREXHAM

One Stop Servisi

Welsh Refugee Council (Galler Göçmen Konseyi),
Trinity House, Trinity Street, Wrexham, LL11 1NL Tel: 01978-
363240

12. WEST (BATI) MIDLANDS

BIRMINGHAM

One Stop Servisi

Refugee Council (Göçmen Konseyi),
1st Floor, Smithfield House, Digbeth, Birmingham, B5 6BS
Tel: 0121-622-1515

Yasal Danışma

Immigration Advisory Service (Göçmenlik Danışma Servisi)
(IAS),
Federation House, 2309 Coventry Road, Birmingham
B26 3PG Tel: 0121-742-1221

Sağlık Bakımı

Asylum Seeker & Refugee Centre for Health (ARCH), (Mülteci
ve Göçmen Sağlık Merkezi)
Broadway Health Centre, Cope Street, Ladywood,
Birmingham, B18 7BA Tel: 020-456-1551

Midlands Refugee Council (Midlands Göçmen Konseyi),
5th Floor, Smithfield House, Digbeth, Birmingham, B5 6BS
Tel: 0121-242-2200

Toplumsal Göçmen Örgütleri

African Francophone Community (Dilleri Fransızca olan
Afrikalı Toplum),
1st Floor, Hamilton House, Grove Lane, Smethwick,
Birmingham, B66 3QX Tel: 0121-558-9033

Midlands Ethnic Albanian Foundation (Midlands Etnik Arnavut
Kurumu),

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Unit 215, The Custard Factory, Gibbs Street, Digbeth
Birmingham, B9 4AA Tel: 0121-683-0080

COVENTRY

Toplumsal Destek

Coventry Refugee Centre (Coventry Göçmen Merkezi),
St Peter's Centre, Charles Street, Coventry, CV1 5NP Tel:
02476-227254

STOKE-ON-TRENT

Sağlık Bakımı

Asylum Seeker & Refugee Project (Mülteci ve Göçmen Projesi),
North Stoke PCT, Bedford House, Havelock Place, Stoke-on-
Trent Tel: 01782-425020

Toplumsal Destek

Refugee & Asylum Seeker Support Project (Göçmen ve Mülteci Destek Projesi),
Citizens Advice Bureau, Advice House, Cheapside, Stoke-on-
Trent, ST1 1HL Tel: 01782-408600

13. YORKSHIRE & HUMBERSIDE

BRADFORD

Toplumsal Destek

Bradford Action for Refugees (Bradford Göçmenler için Eylem),
Unit A, Carlisle Business Centre, Carlisle Road, Bradford, BD8
8BD Tel: 01274-223240

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

DONCASTER

Sağlık Bakımı

Dove Primary Care Centre (Dove Ana Bakım Merkezi),
6b Cavendish Court, South Parade, Doncaster, DN1 2DJ Tel:
01302-762110

Toplumsal Destek

Asylum Seeker Drop In Centre (Mülteci Uğrama Merkezi),
United Reformed Church, Hallgate, Doncaster Tel: 01302-
736131

HUDDERSFIELD

Sağlık Bakımı

The Whitehouse Centre (Whitehouse Merkezi),
23a New North Parade, Huddersfield, HD1 5JU Tel: 01484-
301911

Toplumsal Destek

*Kirklees Friends & Refugees Together (KRAFT) (Kirklees
Dostlar ve Göçmenler Birlikte),*
21 Belmont Street, Huddersfield, HD1 5BX Tel: 01484-
352050

KINGSTON-UPON-HULL

Yasal Danışma

Humberside Law Centre (Humberside Hukuk Merkezi),
95 Alfred Gelder Street, Kingston-upon-Hull, HU1 2JN Tel:
01482-211180

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

Sağlık Bakımı

The Quays PMS Pilot (Quays Kişisel Tıbbî Servisler Deney Projesi),
35-39 Miton Street, Kingston-upon-Hull, HU1 2PS Tel:
01482-335335

Toplumsal Destek

Asylum Seeker Support Project (Mülteci Destek Projesi),
Citizens Advice Bureau, 2 Charlotte Street Mews, Kingston-
upon-Hull, HU1 3BQ Tel: 01482-224608

LEEDS

One Stop Servisi

Refugee Council (Göçmen Konseyi),
Ground Floor, Hurley House, 1 Dewsbury Road, Leeds, LS11
5DQ Tel: 0113-244-9404

Yasal Danışma

Refugee Legal Centre (Göçmen Hukuk Merkezi),
5 Butts Court, Leeds, LS1 5JS Tel: 0113-245-2819

Sağlık Bakımı

Health Access Team (Sağlık Erişim Ekibi),
8 Avenue Hill, Leeds, LS8 4EY Tel: 0113-295-1790

Toplumsal Destek

*Leeds Asylum Seeker Support Network (LASSN) (Leeds
Mülteci Destek Şebekesi),*
233 Roundhay Road, Leeds, LS8 4HS Tel: 0113-380-5690

SUNULAN HİZMETLERİN ÜLKE ÇAPINDA LİSTELERİ

SHEFFIELD

Sağlık Bakımı

Asylum Seeker & Refugee Health (Mülteci ve Göçmen Sağlığı),

Park Medical Centre, 190 Duke Street, S2 5QQ Tel: 0114-226-1739

Toplumsal Göçmen Örgütleri

Northern Refugee Centre (Kuzey Göçmen Merkezi),

Carver House, 2 Carver Street, Sheffield, S1 4FS Tel: 0114-275-3114

Somali Mental Health Project (Somali Zihinsel Sağlık Projesi),

Volserve House, 14-18 West Bar Green, Sheffield, S1 2DA
Tel: 0114-275-8556

MEDICAL FOUNDATION
İşkence Kurbanlarına Bakım

Görev

Bir insan hakları örgütü olarak çalışan '*The Medical Foundation for the Care of Victims of Torture*' (*İşkence Kurbanlarına Bakım Sağlayan Tıbbî Kurum*), işkenceden ve düzenlenmiş şiddet olaylarından sağ kurtulanların şifa bulma sürecine girmelerine; insanî onur ve değerlerini güvenle ortaya koymalarına yardım etmek için kurulmuştur. İşkenceden sağ kurtulanların ve ailelerinin iyi ve sağlıklı olmalarına gösterdiğimiz ilgi, onlara tıbbî ve sosyal bakım, pratik yardım ile psikolojik ve fiziksel terapi sağlamaya yöneliktir. Aynı zamanda işkence ve işkencenin doğurduğu sonuçlar hakkında kamu bilincini yükseltmeyi de görevimiz saymaktayız.

Medical Foundation'ın amaç ve yöntemlerini içeren kapsamlı görev açıklamasını www.torturecare.org.uk sitesinde bulabilirsiniz

REDRESS

İşkenceden Sağ Kurtulanların Haklarını Arayış

Görev

İşkenceden sağ kurtulanların ve ailelerinin yaşam ve geçimlerini yeniden kurabilmelerini ve böylece toplumun katkı sağlayan etkin bireyleri olmalarını sağlamak.

İşkence uygulamasını dünyanın her yanında ortadan kaldırmak.

Amaçlar

Dünyanın her yanında, işkence kurbanları ve gerektiğinde aileleri için tazminat elde etmek. İşkence suçunu işleyen veya işkenceye yardım ve destek sağlayan herkese, eylemlerinden ötürü hesap verme yükümlülüğünü getirmek.

Yöntemler

İşkenceden sağ kurtulanlara yasal danışma sağlamak ve mahkemelere başvurup, çektikleri acı için tazminat almalarına yardımcı olmak. İşkenceye karşı etkin ve infaz edilebilen hukukî ve cezaî çareler içeren ulusal ve uluslararası standartların geliştirilmesini ve uygulamaya koyulmasını teşvik etmek. İşkencenin yaygın olarak uygulanışı ve mevcut yasal çareler hakkında kamu bilincini yükseltme.